

DRAUGAS

PERIODICALS
June 11, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIO - JUNE 11, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-10-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 112
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

„Lituanicos“ komanda iš futbolo turnyro parsivežė laimėjimą. Apdovanotas Alfredas Kleinaitis. Kylanti sporto žvaigždė.
2 psl.

Atsisveikino su buvusiu prezidentu. Dėl „Mažeikių naftos“ daugiau gandų, kaip faktų.
3 psl.

Aistuvos arkliai. Anglų kalbos pamoka.
4 psl.

Įteikti Lietuvos garbės apdovanojimai. Grėsmė valstybei.
5 psl.

Nemokami vasaros renginiai Čikagoje. Į tautinių šokių šventę atvyks prez. Artūras Paulauskas. Pasikeitė Lemonto LB Socialinių reikalų sk. įstaiga.
6 psl.

Sportas

* Trečiądienį Texas valstijoje prasidėjo JAV studentų lygos (NCAA) I pogrupio lengvosios atletikos pirmenybės, kuriose dalyvauja 1,123 sportininkai. Vienintelė lietuvė, patekusi į pagrindines JAV studentų varžybas, Inga Stasiulionytė sėkmingai įveikė ieties metimo varžybų atrankos rungtį. Nepalankiomis oro sąlygomis jau pirmuoju mėginimu ietį ji nusiųdė 54.20 m bei pasiekė geriausią rezultatą tarp visų dalyvių. Likusių dviejų bandymų South California universitetui atstovaujanti I. Stasiulionytė atsisakė. Galutinės ieties metimų varžybos NCAA čempionate vyks penktadienį.

* Trečiądienį baigėsi septintą kartą Lenkijoje vykusių daugiadienės dviratininkų lenktynės „Eko Tour“. Devynioliktąją vietą tarp 64 finišavusių dalyvių užėmė Daiva Tušlaitė. Lietuvos dviratininkė bendroje įskaitoje 6 minutes ir 3 sekundes pralaimėjo varžybų nugalėtojai italiei Tatianai Guderzai.

* Penkiolikta kartą trečiądienį Vokietijoje vykusiose tarptautinėse „Lausitzer Meeting“ lengvaatlečių varžybose dalyvavo du Lietuvos bėgikai. 800 m atstume devintąją vietą tarp 22 dalyvių užėmė Mindaugas Norbutas, nuotolį įveikęs per 1 minutę 49.27 sekundes. Rungties nugalėtoju tapo vokiečių Rene Herm (1:46.39).

Naujausios žinios

* Vyriausioji rinkimų komisija atmetė P. Auštrevičiaus rinkimų štabo skundą.

* Seimas patvirtino papildomą Vaiko teisių susitarimo protokolą dėl seksualinio išnaudojimo.

* Europos centrinio banko leidinys — ir lietuvių kalba.

* Smurtautojams šeimoje gali būti uždrausta gyventi su jų aukomis.

Darbo partijos vadovas ragina P. Auštrevičių atsiriboti nuo konservatorių

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Darbo partijos vadovas milijonierius Viktoras Uspaskichas paragino savo remiamą kandidatą į prezidentus Petrą Auštrevičių atsiriboti nuo kitos jį remiančios partijos — Tėvynės sąjungos, nes jam kyla įtarimų dėl kandidato priklausomybės nuo konservatorių.

„Darbo partijos nuomone, kandidatas į Lietuvos prezidento postą P. Auštrevičius turi realiai įvertinti situaciją ir pagalvoti apie atsiribojimą nuo visiškausi susikompromitavusios konservatorių partijos taip, kaip Rolandui Paksui buvo siūloma atsiriboti nuo susikompromitavusių rėmėjų“, Seime surengtoje spaudos konferencijoje ketvirtadienį sakė V. Uspaskichas.

„Kitai visuomenei ir oponentai išvėlgs panašumų tarp

šių dviejų situacijų R. Pakso ir Jurių Borisov bei P. Auštrevičiaus ir konservatorių“, pridūrė jis.

Savo ruožtu, Darbo partijos vadovas pabrėžė, jog jo partija kol kas nekeičia nuostatos remti prezidento rinkimuose P. Auštrevičių.

V. Uspaskichas teigė, jog paraginti P. Auštrevičių atsiriboti nuo konservatorių paskatino šiems nepalankios „Mažeikių naftos“ privatizavimą tyrusios parlamentinės komisijos išvados.

Be to, jo nuomone, Seimui ateityje gali tekti spręsti klausimą dėl apkaltos pradėjimo privatizavimą vykdžiusiems politikams, jeigu parlamentinės komisijos išvadas gavusi prokuratūra nustatytų įstatymų pažeidimus.

Tačiau tokiu atveju, pasak V. Uspaskichos, gali iškilti klausimas dėl konservatorių paramą priėmusio P. Auštrevičiaus neshališkumo, jeigu jis būtų išrinktas prezidentu.

Šią savaitę parlamentinės komisijos narys socialdemokratas Jonas Jurkus teigė manąs, jog apkalta galėtų būti surengta buvusiam Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui, konservatorių vadovui Andriui Kubiliui, buvusiam premjerui Gediminui Vagnoriui.

Komentuodamas Darbo partijos kreipimąsi, P. Auštrevičius teigė nesąsijęs su jokiais išpareigojimais nė su viena partija, todėl neturįs dėl ko atsiriboti.

Konservatoriai V. Uspaskicho raginimus P. Auštrevičiui nuo jų atsiriboti apibūdino kaip

„su sveiku protu gerokai prasišlenkiančius kaltinimus Tėvynės Sąjungai“.

Anot Tėvynės sąjungos vadovo Andriaus Kubiliaus, V. Uspaskicho samprotavimai apie tai, kad konservatoriai privatizuojant „Mažeikių naftą“ galėjo vykdyti užsienio valstybių pareigūnų nurodymus ir taip sulaužyti priesaiką Lietuvos valstybei, „labai puikiai atskleidžia paties kalbėtojo antivakarietiškas pažiūras“.

„Kai tokius politinio mažaraštškumo protrūkius dar bandoma derinti su primygtiniais nurodymais vienam ar kitam kandidatui, kyla rimtos abejonės, ar tai tikrai padeda Darbo partijos neva remiamam kandidatui laimėti rinkimus“, cituojamas A. Kubilius konservatorių pranešime spaudai.

V. Adamkus paskelbė galimą savo komandą

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Prezidento posto siekiantis Valdas Adamkus paskelbė asmenis, kurie pergalės rinkimuose atveju galėtų užimti jo patarėjų postus.

Kaip pranešė kandidato rinkimų štabas, V. Adamkus pirmiesiems dirbti jo komandoje sėkmės atveju pasiūlė Vilniaus banko prezidento patarėjui Gitanui Nausėdai, Teisės universiteto Konstitucinės teisės katedros vedėjai Tomai Birmontienai, Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto Žemės ūkio politikos tyrimo skyriaus vyriausiojį mokslininką bendradarbį Ramutę Naujokienę, leidyklos „Baltos lankos“ vadovui Sauliui Žukui, Lietuvos savivaldybių sąjungos viceprezidentui, Anykščių rajono merui Dariui Gudeliui, kuris šiuo metu yra V. Adamkaus rinkimų štabo vadovas.

Pasiūlymą dirbti su V. Adamkumi taip pat gavo buvęs Jungtinių Tautų darbuotojas, dabar — rinkimų štabo atstovas spaudai Marius Lukošius, Lietuvos ambasadorius Lenkijoje Darius Degutis, Lietuvos ambasadorius Italijoje Edminas Bagdonas, buvęs V. Adamkaus patarėjas valstybės saugumo klausimais Rytis Muraška, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos prezidentas Mindaugas Kiznis, Panevėžio J. Balčikonio gimnazijos direktorius Raimondas Dambrauskas bei advokatas Česlovas Okinėcas. Pastarasis dirbo V. Adamkaus komandoje per jo buvusią kadenciją.

Pasak pranešimo spaudai, šie asmenys pergalės atveju dirbtų visuomeniniais arba nuolatiniais patarėjais.

Pranešime spaudai pažymima, kad V. Adamkus nori iš anksto visuomenei paskelbti galimą jo būsimos komandos sudėtį, nes mano, kad tai labai svarbu daugeliui rinkėjų.

„Žmonės nori žinoti ne tik, kas bus prezidentu, bet ir kurie asmenys dirbs jo komandoje. Mano manymu, tai labai svarbu, žinant, kiek daug kritikos dėl to sulaukė buvęs valstybės vadovas“, tvirtina V. Adamkus.

Pasak V. Adamkaus, išrinktas prezidentu, jis sieks atstatyti per pastaruosius metus kritusių pasitikėjimą prezidento institucija. Jis įsitikins, kad prezidentas bei jo patarėjai turi skaidriai dirbti visuomenės ir valstybės tikslams.

Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą valdanti Rusijos bendrovė „Yukos“ nesvarsto galimybės parduoti „Mažeikių naftos“ akcijas, o ketina plėsti savo veiklą šioje bendrovėje. Tai ketvirtadienį apsilankiusiam „Mažeikių naftos“ imonėje premjerui Algirdui Brazauskui patvirtino laikinai „Yukos RM“ prezidento pareigas einantis Piotras Zolotoriov. A. Brazauskas taip pat susitiko su gamyklos darbuotojais, apžiūrėjo naujus benzino kokybės gerinimo įrengimus.

Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

Dešinieji pirmąją prezidentinę kampaniją, Europarlamentinėje — populistai ir kairieji

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Buvusiam eurodeputatui Petriui Auštrevičiui prisiėmus Valdą Adamkų, šie dešinių ir vidurio jėgų remiami kandidatai į prezidentus dabar aktyviai žaidžia lenkia likusius tris.

Kaip rodo vėliausias visuomenės nuomonės tyrimas, kurį atliko bendrovė „Vilmorus“, birželio 13 dieną vyksiančiuose pirmalaikiuose prezidento rinkimuose už Valdą Adamkų ir P. Auštrevičių ketina balsuoti po 16,2 proc. apklaustųjų.

„Vilmorus“ direktorius Vladas Gaidys spartų P. Auštrevičiaus populiarumo padidėjimą

aiškina sėkmingą rinkimų kampaniją.

Už socialinės apsaugos ir darbo ministrę socialliberalę Viliją Blinkevičiūtę ketina balsuoti 9,9 proc. apklaustųjų, laikiną Seimo pirmininką socialdemokratą Česlovą Juršną — 8,6 proc., Seimo narę Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos vadovę Kazimierą Prunskienę — 7,4 proc. apklaustųjų.

Tačiau iki pirmalaikių prezidento rinkimų likus vos kelioms dienoms, tebėra daugiau nei trečdalis neapsisprendusių, kaip balsuos — net 35 proc. ap-

klaustųjų.

Visai neketino balsuoti 6,7 proc. apklaustųjų.

Tas pats tyrimas didžiausią sėkmę Europos Parlamento rinkimuose pranašauja populistams ir kairiesiems bei visišką pralaimėjimą — euroskeptikams. 19 proc. apklaustųjų rinkėjų ketino balsuoti už Darbo partiją, 9,3 procentų — socialdemokratų.

Kaip rodo tyrimas, penkių procentų rinkėjų balsų barjerą, skiriantį partijas nuo Europos Parlamento, taip pat įveiktų Tėvynės sąjunga (6 proc.) ir liberalcentristai (5,2 proc.)

Lietuvos nacionaldemokratų partijos, pasisakančios prieš valstybės narystę Europos sąjungoje, vadovas Mindaugas Murza (k) prie Seimo surengtame pikete ragino rinkėjus dalyvauti prezidento rinkimuose, bet patarė išbraukti visus kandidatus. Negausiam pikete dalyvavo apie 10 skustagalvių jaunuolių ir keli vyresnio amžiaus žmonės.

Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

Amerika atsisveikina su prezidentu Ronald Reagan

Ronald Reagan (1911 — 2004)

WASHINGTON, D.C.

Tūkstančiai amerikiečių ketvirtadienį praėina pro JAV Kapitolijų pašarvotą Ronald Reagan, tylois pareikšdami paskutinę pagarbą 40-ajam JAV prezidentui. Nuo pat trečiądienio vakaro nenutrūkstamas žmonių srautas pamažu juda pro JAV vilniava uždegtą karstą Kapitolijaus Rotundoje.

Per valandą su velioniu atsisveikina mažiau nei 2,000 amerikiečių. Kai kuriems jų karstą ir tvankią naktį eileje teko laukti iki septynių valandų.

„Tai pirmas ir vienintelis kartas, kai galėsiu pabūti šalia jo“, anksti ketvirtadienį televizijai CNN sakė 36 m. Jeff Riley, kurį R. Reagan įkvėpė įstoti į jūrų pėstininkų dalinį. „Tokia galimybė pasitaiko kartą gyvenime“.

Į Kapitolijų 40-ojo prezidento palaikai buvo letai nuvežti žirgo traukiamu kariniu katafalku. Paskui katafalką ėjo juodas žirgas be raitelio, kurio balno balnakilpėse buvo atvirkš-

čiai apsukti R. Reagan mėgstami batai, simbolizuojantys karo vado mirtį.

Virš procesijos nedideliame aukštyje skraidė kariniai lėktuvai. Visą kelią iki Kapitolijaus aidėjo būgnai, o ant šaligatvių stovėjo tūkstančiai žmonių, kurie nepaisydami karščio atėjo pagerbti velionio.

Žmonės plojo ir sveikino R. Reagan 82 metų našlę Nancy, išlipusią iš automobilio pažiūrėti, kaip karstas dedamas ant karinio katafalko. Buvusi pirmoji ponija, kuri atrodė labai silpna, atsiremė į vieno karininko ranką ir pamojavo miniai padėkodama už plovimus.

Kapitolijuje nukelus karstą netoli tos vietos, kur R. Reagan 1981 m. sausį davė prezidento priesaiką, buvo iššauta 21 šūvio salivė. Garbės sargyba užnešė karstą stačiais balto marmuro laiptais ir įnešė į pastatą.

Orkestras grojo prezidento Abraham Lincoln mėgstamiausią melodiją — „Battle Hymn of the Republic“.

K. Prunskienė sulaukė nušalinto prezidento paramos

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Už šiuurkštų Konstitucijos pažeidimą ir priesaikos sulaužymą nuo prezidento pareigų nušalintas Rolandas Paksas pirmalaikiuose prezidento rinkimuose parėmė buvusią Kazimierą Prunskienę.

Per dvi televizijos stotis trečiądienį vakare rodytame įrašė R. Pakas pareiškė neturįs teisės savintis savo rėmėjų balsų ir atiduoti juos kuriam nors

kandidatui, bet išreikšė palankumą Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos pirmininkei K. Prunskienei.

„Viliusi, jog profesorė K. Prunskienė geriau negu kuris kitas kandidatas gebėtų testuoti valstybės atnaujinimo darbą“, sakė R. Pakas.

K. Prunskienė anksčiau teigė, jog tikisi R. Pakso paramos, nes nepritaria jo nušalinimui apkaltos būdu.

Kandidatas į kariuomenės vadus netrumpintų privalomosios karo tarnybos laiko

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Lauko (sausumos) pajėgų vadovų brigados generolas Valdas Tutkus, kurį laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas pasiūlė naujuoju kariuomenės vadu, nepritaria siūlymui perpus sutrumpinti privalomosios karo tarnybos trukmę.

„Aš manau, jog šiuo metu esanti tarnybos trukmė yra gera“, sakė V. Tutkus, atsakydamas į parlamentarų klausimus.

Seimui yra pateikta opozicinės Liberalų ir centro frakcijos nario Algirdo Gričiaus parengta Karo prievoles įstatymo pataisa, kurioje siūloma sutrumpinti privalomosios karo tarnybos laiką nuo 12 iki 6 mėnesių.

Pasiūlymą apsvaustęs Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nusprendė, jog galima kalbėti tik apie tarnybos laiko sutrumpinimą iki 9 mėnesių bei pasiūlė Seimui paklausti vyriausybės nuomonės, nes dažnesnis šauktinių keitimasis pareikalautų papildomų išlaidų.

Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ketvirtadienį per vyriausybės valandą Seime pakartojo, jog nepritaria siūlymui trumpinti privalomosios karo tarnybos laiką, nes tai neišgelbėtų šauktinių parengimą profesionalų, gaunančių atlyginimą iš valstybės biudžeto, ir 4,500 šauktinių.

Tuo tarpu, A. Gričius ir Algis Kašeta ketvirtadienį užregistravo nutarimo projektą, kuriame siūloma vyriausybei iki šių metų pabaigos parengti Lietuvos kariuomenės pertvarkymo programą, numatant ateityje visiškai pereiti prie profesionalios kariuomenės.

SPORTO

APŽVALGA

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

LIETUVOS PENKIAKOVININKAS
VĖL PASIPUOŠĖ PASAULIO
ČEMPIONO TITULU

Lietuvos penkiakovininkas Andrejus Zadneprovskis — vėl stipriausias pasaulyje. Tai jis įrodė sekmadienį pasaulio čempionate Maskvoje, puikiai finišu bėgimo rungtyje laimėdamas savo antrąjį asmeninį pasaulio čempiono titulą ir tapdamas artėjančių Atėnų olimpinį žaidynių pirmuoju.

Panaši padėtis buvo ir 2000 metais, kai Andrejus laimėjo pasaulio pirmenybes Italijoje ir vyko į Australiją tikėdamasis aukštos vietos.

Trečiojoje savo olimpiadoje dalyvausiantis A. Zadneprovskis puikiai žino, kad geriausio pasaulyje titulu jis galės puikuotis tik apie tris mėnesius, o, laimėjęs olimpinės žaidynės, būtų tituluojamas geriausiu mažiausiai ketverių metų. Be to, rugpjūčio 31-ąją, iškart po olimpinio žaidynių, jam sukaks 30 metų — apie geresnę dovaną kaip olimpinis medalis jūbiliai nebūtų galima ir galvoti. Amžius irgi jau toks, kad geresnio gali nebūti.

I Maskvoje pasiektą viršūnę Andrejus kopė ilgai ir nuosekliai. Be Atlanto žaidynių, kur buvo užimta 12-oji vieta, ir Sidnėjaus olimpiados, kur nesėkmingas startas neleido pakilti aukščiau septintosios vietos, buvo daugybė pasaulio taurės tarpinių, Europos ir pasaulio čempionatų, po kurių mūsiškis ne kartą pirmavo pasaulio geriausiųjų tarpe.

2002 metais laimėtos pasaulio taurės varžybos iškart atvėrė A. Zadneprovskii kelią į Atėnų olimpinės žaidynės, todėl praėjusių ir šių metų star-

Lietuvos penkiakovininkas A. Zadneprovskis.
Mykolas Ambrazas (Elta) nuotr.

tuose jam neteko atlaikyti psichologinės įtampos siekiant kelialapio.

Tuo tarpu Maskvoje vyko kova dėl keturių paskutiniųjų laisvų vietų. Jos atiteko čekui Liborui Capaliniui, kinui Qian Zhenhui, latviui Denisui Čerkovskiui ir meksikietiiui Sergio Salazar.

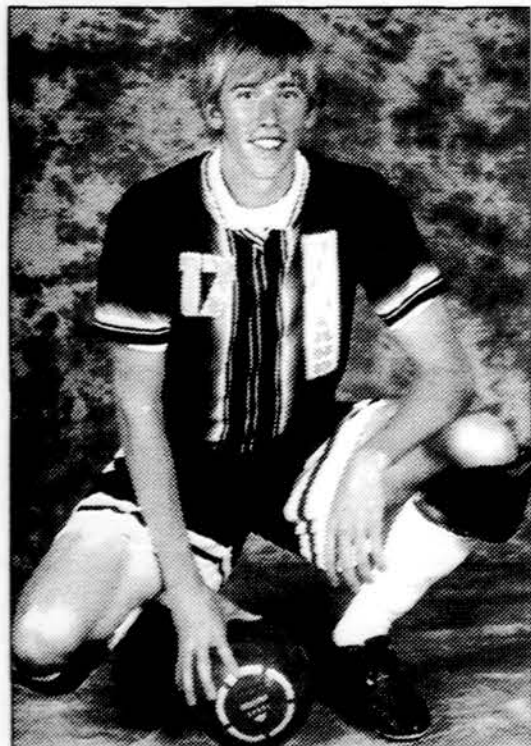
Bėgime puikiai pasirodęs, A. Zadneprovskis gegužės 30 d. finale surinko 5,608 taškus ir dvylika taškų aplenkė korėjiečių Choon-huan Lee, bei 28 taškais — čeką Liborą Capalinį.

Prieš bėgimo rungtį A. Zadneprovskis buvo tik penktas, tačiau jam pavyko ne tik likviduoti atsilikimą, bet ir aplenkti visus laiko persvarą turėjusius varžovus.

Kitas Lietuvos atstovas Edvinas Krungolcas, taip pat jau iškovojęs olimpinį kelialapį, tarp 32 finalo dalyvių užėmė 19-ąją vietą. Jam itin nesisekė fechtuotis, kur buvo surinkti tik 664 taškai. (Elta)

AR YRA IR
KITŲ?

Paskaičius tokiu pavadinimu straipsnį („Draugas“, 2004 m. gegužės 14 d.), panorome supažindinti skaitytojus su Gary Šimkus (18 m.) apie kurį dažnai rašo Indiana valstijos spaudo. Gary yra antrosios lietuvių kartos gimęs Amerikoje. Šiais metais baigė Highland gimnaziją. Čia jis sekmingai dalyvavo trijose sporto šakose: futbole (soccer), amerikietiška kamuoliuko žaidime (American football) ir krepšinyje. Gary buvo Highland vidurinės mokyklos futbolo komandos kapitonas ir pripažintas naudingiausias žaidėjas.

Pasizymėjęs sportininkas Gary Šimkus iš Highland, IN

dėju, įmušęs 19 įvarčių. 2003 m. pateko į Indiana pirmąją komandą (ISCA INDIANA ALL STATE-1st Team) ir yra geriausias Šiaurės vakarų Indiana futbolo žaidėjas. Gary pateko į „Hall of Fame“, kaip pirmas Highland gimnazijos istorijoje futbolo žaidėjas, patekęs į Visos Indiana valstijos 1-ąją komandą.

Gary Šimkus, būdamas 6 metų, pasižymi ir krepšinyje: vidutiniškai pelnydamas komandai 13,5 taško per žaidimą, be to, jis yra ir komandos kapitonas. „Hoosier“ krepšinio žurnalas 2003–2004 m. jį išrinko į visos Indianos valstijos jaunuolių geriausių žaidėjų sąrašą.

Amerikietiška futbole yra komandos „kicker/punter“. Neatsilikia Gary ir moksle: Highland (IN) gimnaziją jis baigė su pagyrimo diplomu. Laisvalaikį, kurio būdavo nedaug, skyrė visuomenei veiklai. Aktyvus „Key“ klubo narys — pagalba negalantiems vaikams.

Gary nėra vienintelis sportininkas šeimoje. Jaunesnė sesuo Cathy (16 m.) žaidžia krepšinio ir futbolo komandose. Jauniausias brolis Brian (12 m.) jau pasiekė pergalių šuoliuose ir aukštį ir 400 m bėgimo distancijoje. Tikimės, kad vyresniojo brolio parodytas pavyzdys bus užkrečiamas. Rudenį Gary tęs studijas ir sportinę karjerą Wabash College, IN.

Kęstutis Sidabras

FUTBOLO NAUJIENOS

„Lituanicos“ futbolininkai grįžo su taure

Iš Philadelphiaje vykusio JAV futbolo turnyro „Lituanicos“ futbolininkai sugrįžo su didele taure. Turnyrą suorganizavo vietinis futbolo entuziastas, Lietuvoje buvęs geras futbolininkas Virgis Anušauskas, norint pažymėti Lietuvos įstojimą į NATO ir Europos Sąjungą.

Kaip mums pasakojo „Lituanicos“ treneris Gediminas Jarmalavičius, „Lituanica“ neturėjo daug vargo šioje pergalėje. Iš viso čia dalyvavo 8 komandos (jos buvo suskirstytos į dvi grupes po keturias). Iš jų dvi pirmosios pateko į pusfinalinę grupę, o laimėtojos — į finalą.

Iki finalo čikagiečiai nesulaukė pasipriešinimo. Ir tik baigėme, kovojant prieš Philadelphia komandą, jau buvo šiek tiek sunkiau. Bet ir čia, pirmąjį 4–1, dėl teisėjo manevrų, laimėta tik 4–3. Čikagiečių naudai įvartius pelnė: Edvinas Trinkūnas, Laimonas Bytautas, Giedrius Žutautas ir Virgis Žurumskas.

Po turnyro šeštadienio vakare Philadelphia Lietuvos futbolininkams namuose vyko pobūvis. Čika-

Futbolo sirgalių entuziazmo lietus nesumazino.
Dimitry Kalinin ir Dalius Bagdonienės nuotr.

giečiai ne tik gavo komandinę taure, bet ir individualių apdovanojimų. Geriausio žaidėjo žymuo atiteko Bytautui, o saugo — Žutautui. Geriausiuoju treneriu pripažintas Jarmalavičius. Taip pat pažymėti ir visi kiti laimėjusios komandos nariai. Dovanas paskyrė Lietuvos futbolo federacija.

Dvi finalininkų komandos — Čikagos „Lituanica“ ir New Jersey „Dainava“ drauge su Lietuvos ambasadoriumi JAV Vygaudu Ušacku.
Dimitry Kalinin ir Dalius Bagdonienės nuotr.

PIRMENYBINIS FUTBOLAS ŠI SEKMADIENI

Po dviejų praleistų sekmadienių, „Lituanicos“ futbolininkai vėl turi varžytis pirmenybinėse rungtynėse. Jos bus žaidžiamos birželio 13 d., 3 val. p.p. aikštėje prie PL centro Lemonet. Nuo 1 valandos rungtyniaus rezervinės sudėty.

Mūsiškių varžovas — „Sockets“ komanda, kuri šiuo metu stovi antroje pirmenybinės lentelės pozicijoje — turi 27 taškus. Pirmąją eina „Polonia“ su 34 taškais.

Lietuviai dabar rikiuojasi 9-je vietoje su 13 taškų, tačiau yra sužaidę vienerias rungtynes mažiau negu jų svarbiausi varžovai dėl 8-os vietos, kuri yra „saugi“, norint išlikti „major“

divizijoje. Septintą poziciją dabar turi „United Serbs“, 16 tšk., po keturių antro rato pralaimėjimų, iškovoje dvi pergalės (praėjusį sekmadienį įveikė „Vikings“ net 3–0). Atrodo, serbai yra pasisamdę gerų žaidėjų ir jų pagalba skina pergales. 8-tą vietą užima „Lightning“ vienuliukė, irgi 16 tšk., prieš kurią praėjusį sekmadienį turėjo kovoti lietuviai, tačiau dėl išvykos į Philadelphia, rungtynės buvo nukeltos į pirmenybių pabaigą — birželio 27-ąją.

„Lituanica“ dabar labai reikia taškų. Jeigu ši sekmadienį bus įveikta „Sockets“ komanda, reikali žymiai pasitaisys, o jeigu ne — tai išlikimas aukščiau-

sioje divizijoje susikomplicuos.

„Green-White“, kurią busimieji lietuviai varžovai „Sockets“ praėjusį sekmadienį įveikė 3–0 su 5 taškais jau negali išbrišti iš paskutinės vietos ir tvirtai pasmerkti iškristi. Tačiau, jeigu lietuviai užimtų 9-ąją vietą, dar jie turėtų galimybę rungtyniauti su I divizijos antrosios vietos užėmėja — galimas dalykas „Kickers“ komanda, dėl išlikimo „major“ divizijoje. Tačiau, reikia manyti, mūsiškiai sugebės įsitvirtinti 8-je ar net 7-je vietoje. O tam per likusias 4 rungtynes, reikia 8 ar 9 taškų.

E.Š.

LEDO RITULIO NAUJIENOS

D. Zubrus neatsisako atstovauti Rusijai

Lietuvoje atstogaujantis Šiaurės Amerikos Nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) žaidėjas Dainius Zubrus š.m. Pasaulio ledo ritulio taurės turnyre tikriausiai atstovaus Rusijos rinkitinei, tačiau tai neužkirs kelio vėliau tarptautinėse varžybose užsivilkti ir Lietuvos rinktinės uniformą. „Tai jau patvirtino Tarptautinė ledo ritulio federacija (IIHF)“, — birželio 2 d. spaudos konferencijoje sakė 25 metų Lietuvos ledo ritulininkas.

Pagal IIHF reglamentą, sportininkas, atstovavęs vienai šaliai tarptautinėse varžybose, ateityje negali žaisti kitos šalies rinktinėje. Tačiau rugpjūčio 30 — rugsėjo 14 d. vyksiančias aštuonių komandų Pasaulio taurės varžybas rengia NHL ir jos žaidėjų sąjunga, todėl IIHF taisyklės šiame turnyre negalioja.

D. Zubrus teigė, kad dalyvauti Pasaulio taurės turnyre jį vilioja aukštas varžybų lygis, o ateityje, jei reikės, jis užsivilks ir šiemet į antrąjį pagal pajėgumą divizioną sugrįžusios Lietuvos

rinktines aprangą. „Norisi, kad Lietuvos komanda patektų į aukščiausiąjį divizioną“, — sakė D. Zubrus. — Kaip bus, parodys laikas. Noriu žaisti ir laimėti“. D. Zubrus sutartis su NHL klubu „Washington Capitals“ po šio sezono baigiasi.

Vašingtono komandoje nuo 2001 metų kovo mėnesio žaidęs lietuvis dar nežino, kur jam teks rungtyniauti kitą sezoną. Prognozuojama, kad po šio sezono NHL bus paskelbta situacija, kai NHL žaidėjų asociacija ir klubų savininkai nutraukia savo veiklą ir derasi dėl naujos sutarties. Dėl to gali žlugti ateinantis NHL sezonas, todėl D. Zubrus ieško klubo Europoje — veda derybas su Šveicarijos, Italijos ir Rusijos komandomis. Aštuonis sezonus NHL rungtyniajęs, Lietuvos ledo ritulininkas teigė, kad kol kas geriausia pasiūlymą jam pateikė Rusijos klubas „Lada“ iš Toljacio. D. Zubrus sakė, kad į Rusiją, kur geriausias ledo ritulio žaidėjas uždirba panašiai tiek pat kaip ir NHL, jis vykti nebijo.

(Elta)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvatinamų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisyso nenuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

„Draugo“ skelbimų skyrius Tel. 1-773-585-9500

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. S. 5 r. 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sukurys dantis už prieinamą kainą.
Sustatomi kabinetai anglų ir lietuvių kalbomis.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

ALFREDAS KLEINAITIS GAVO
AUKŠTĄ APDOVANOJIMĄ

Alfredas Kleinitis.

Čikagietis Alfredas Kleinitis, kuris anksčiau yra žaidęs „Lituanicos“ futbolo vienuolikių, o tada tapo teisėju, dabar yra JAV „Soccer“ federacijos teisėjų rengimo ir lavinimo vadovu. Tai pati aukščiausia asmeninė šioje srityje Amerikoje.

Reikia pažymėti, jog jis ilgą laiką buvo ir tarptautinio lygio (FIFA) teisėju, pravedęs eilę žymių tarpvalstybinių rungtynių. Šiuo metu jis yra įpareigotas vykdyti ir tarpvalstybinio pobūdžio susitikimus ir ten stebėti tų rungtynių teisėjų darbą. Visur jis važiuoja kaip JAV atstovas, įgaliotas Amerikos futbolo federacijos.

Mus pasiekęs žurnalas „Referee“ („Teisėjas“), kuris yra skirtas beisbolo, softbolo, futbolo („soccer“ — amer.) futbolo ir krepšinio šakų teisėjams 2004 m. birželio mėn. laidoje, kaip tik plačiai aprašo mūsų tautietį ir spausdina jo nuotrauką.

Aprašymo priežastis — A. Kleinitisui paskirtas „Pearson Award“ — tai aukščiausias apdovanojimas teisėjui Amerikoje. Jie duodami kas metai ir

2003 metais atiteko, kaip tik mūsiškiui. Žurnale yra rašoma, kad Kleinitis yra 22-sis tokios premijos laimėtojas. Čia cituojamas ir Alfredo pasakymas, jog šis apdovanojimas jam yra labai mielas ir reikšmingas.

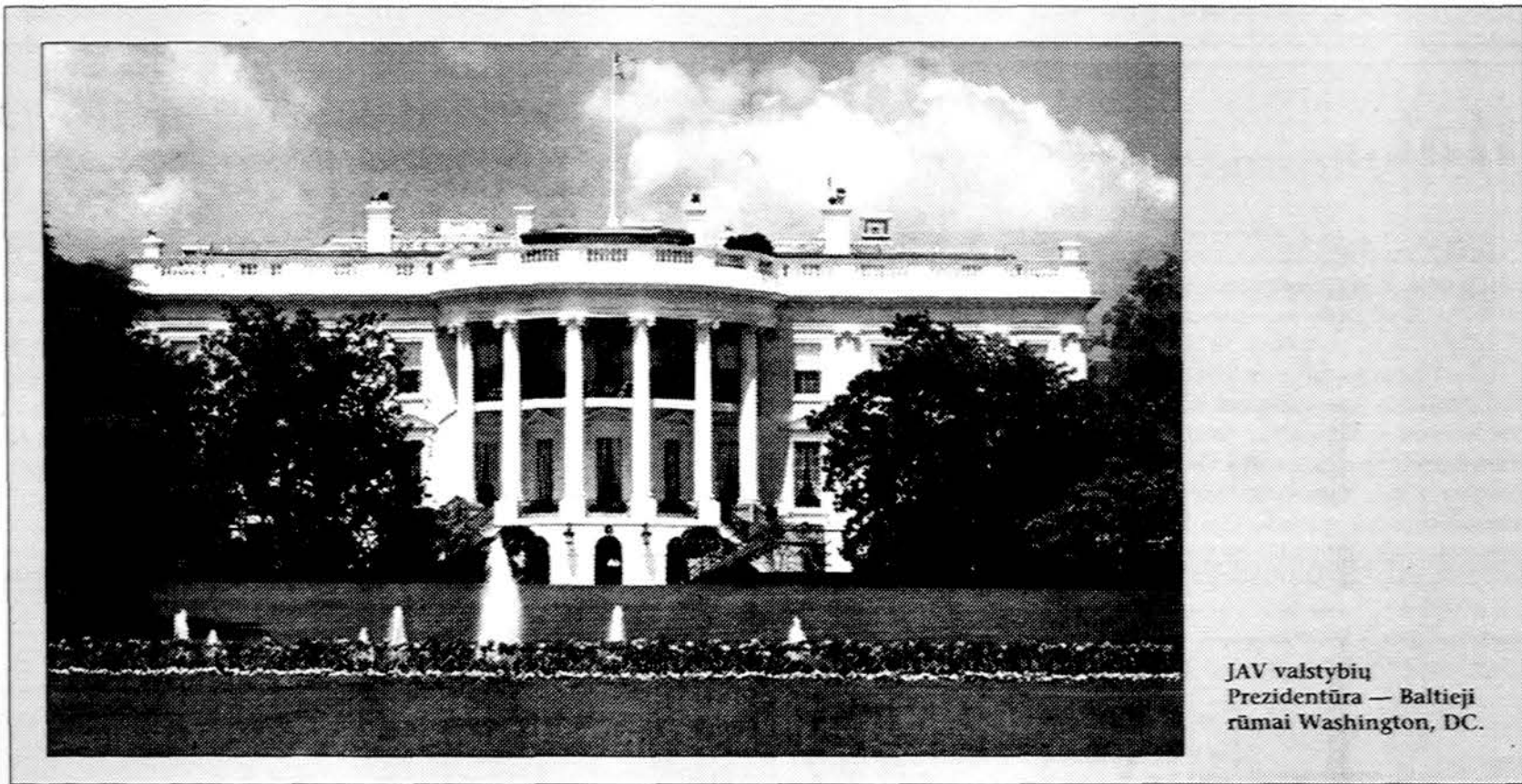
A. Kleinitis taip pat aprašytas ir JAV futbolo (Soccer) federacijos leidinyje „Fair Play“. Čia irgi duodami trumpi lietuvių pasiekimai. Be kitų jo pasižymėjimų, minima, jog A. Kleinitis yra patekęs į „Soccer Hall of Fame“ — o tokį šiame krašte nėra daug, taip pat kaip ir „Pearson Award“ apdovanojimą.

Kaip mus šis nuoširdus futbolo darbuotojas informavo, jis šiuo metu ypač užimtas, nes dažnai dalyvauja atrankinėse varžybose dėl patekimo į 2006 m. pasaulio pirmenybes, kurios įvyks Vokietijoje. Jis priklauso teisėjų brigadai dėl Šiaurės, Vidurio Amerikos ir Karibų salų zonos atrankinių rungtynių. Kleinitis čia eina teisėjų inspektoriaus pareigas (iš viso yra trys teisėjai, vienas atstovauja iš komisijonierius).

Vienos iš paskutiniųjų šios zonos pirmenybių rungtynių vyks birželio 13 d. Panama City (tarp Panamos ir Dt. Lucia) ir birželio 20 d. Bermudos valstybiname sporto centre (tarp Bermudos ir El Salvadoro). Jis apgailestauja, jog dabar negali užsukti pasižiūrėti „Lituanicos“ komandos, kurioje jis žaidė daugiau negu 15 metų.

Norisi palinkėti A. Kleinitisui geros sėkmės ateityje ir dar toliau kopti karjeros laiptais.

E. Šulaitis

JAV valstybių
Prezidentūra — Baltieji
rūmai Washington, DC.

Daugiau gaudų negu faktų

Savo nuomonę apie „Mažeikių naftos“ privatizavimo istoriją dėjo politikos analitikas Kęstutis Škiudas.

— Sutartis su „Williams“ smarkiai pakenkė konservatorių politiniam įvaizdžiui. Tuometinė opozicija ir didžioji dalis žiniasklaidos kritikavo Tėvynės sąjungą, kad ji pasirašė abejotina „Mažeikių naftos“ pardavimo sutartį. Jūsų požiūriu, ar tikrai tai buvo abejotina privatizacija? Ar tikrai reikėjo „Mažeikių naftą“ privatizuoti?

— Nevenias politikas iš „Mažeikių naftos“ istorijos sušikrovė politinį kapitalą, ja R. Pakso nuosekliai naudojosi prezidento rinkimų kovoj. Praktiškai kiekvienas Lietuvos gyventojas turi savo nuomonę dėl šios privatizacijos, deja, dažniausiai gaudų daug daugiau nei faktų. Atrodo, jog kai kuriems politikams naudinga manipuluoti gaudais.

Didelė dalis žmonių yra įsitikinę, kad „Mažeikių naftos“ įmonės pardavimo sutartis yra žalinga Lietuvai. Bet jei paklaustumė kodėl, — vargu ar daug kas galėtų paaiškinti. Tuo tarpu faktas yra tas, kad šandien „Mažeikių naftos“ įmonė dirba pelningai. Per metus į biudžetą ji sumoka beveik du milijardus litų įvairiausių mokesčių. Praėjusiais metais taip pat dirbo pelningai, ir ji veikė pagal tą pačią sutartį, kuri buvo pasirašyta su amerikiečių bendrove „Williams“. Iš tiesų anksčiau, ir iki privatizavimo, ir po jo, kelerius metus įmonė patirdavo nuostolius. Kas atsitiko, kodėl įmonė staiga ėmė dirbti pelningai, nors sutarties sąlygos nepasikeitė? Pagrindinė priežastis, mano galva, yra ta, kad tiek naftos terminalui, tiek naftos perdirbimo įmonei pastaruoju metu netrūksta žaliavos. Palankiai susiklostė ir padėtis tarptautinėse rinkose, gerokai išaugo pelnas už naftos perdirbimą. Perna tokiu situacija susiklostė pirmą kartą po daugelio metų pertraukos.

— Jūsų nuomone, kas būtų atsitikę, jei „Mažeikių naftos“ imonė nebūtų buvusi privatizuota?

— Svarbiausias dalykas, kurį šiuo atveju reikia prisiminti, yra tai, kad, prieš privatizuojant 1998 metais, į „Mažeikių naftos“ įmonę buvo įjungta „Mažeikių naftos“ perdirbimo gamykla su Butingės terminalu bei Biržų naftotiekiu. Tokiu būdu „Mažeikių naftos“ įmonė perėmė visas Butingės terminalo statybos skolas.

Tokių paskolų terminalo statybai valstybės vardu buvo paimta daugiau kaip 1 mlrd. litų. Po to „Mažeikių naftai“ ypač ėmė stigti apyvartinųjų lėšų (1999 m. pradžioje trūko apie 700 mln. litų), nes jos buvo panaudotos naftos terminalo statybai, o paskolų gauti darėsi vis sunkiau. Pagal visus finansi-

nus rodiklius, iš esmės tai jau buvo bankrutavusi bendrovė, ji laikėsi tik valstybės suteikiamų naujų paskolų dėka. O valstybės garantuotų arba suteiktų paskolų bei įmonei duotų valstybės garantijų suma buvo jau daugiau kaip milijardas litų.

Tik matant tikrą, nepagrąžintą „Mažeikių naftos“ tuometinę padėtį, galima paaiškinti sandorio su „Williams“ esmę. Tai nebuvo įprastas privatizavimo sandoris, nes, kaip minėta, bendrovė jau buvo bankrutavusi. Tai buvo „Mažeikių naftos“ gelbėjimo sandoris su amerikiečiais. Buvo tikimasi, kad gėra amerikiečių vadyba išnaikins vagystes, užtikrins nenutrūkstamą naftos tiekimą ir naftos gaminių pardavimus, pelningą įmonės darbą. Valstybei vien savo įėjimui tai padaryti buvo labai sunku.

Reikia pažymėti, kad pagal 1999 m. sutartį „Mažeikių nafta“ valstybė neįėjo nė vieno lito iš biudžeto. Be anksčiau suteiktų paskolų, Vyriausybė „Mažeikių naftai“ dar papildomai paskolino (perskolino) apie 600 mln. litų. Įskaiciuojant anksčiau „Mažeikių naftai“ suteiktas paskolas, bendra sutartyje minima paskola sudarė beveik 1,3 mlrd. litų. Tokia pat 600 mln. litų suma (300 mln. litų paskola ir 300 mln. litų už įsigytas akcijas) „Mažeikių naftos“ apyvartinį kapitalą papildė „Williams“. Tokiu būdu „Mažeikių naftos“ bendrovė atkūrė savo finansinius rodiklius, galėjo pradėti normaliai dirbti, pirkti naftą ir grąžinti „Butingės naftos“ statybos skolas.

Samoningai pateikiu skaičius, nes yra labai daug keistų interpretacijų bei neretai neat-sakingai kartojamas gandas, kad „Williams“ nuskurdino Lietuvą.

Jeigu sutartis nebūtų buvusi pasirašyta, visus mano minėtus įdėjimus būtų dariusi viena Vyriausybė (pabrėžtina — ne paskolinti, bet būtent — įdėti). Šalia to 1999 metų pabaigoje, valstybėje siaučiant finansų krizei, iš kažkur dar būtų reikėję paimti daugiau kaip ketvirtį milijardo litų „Mažeikių naftai“ suteiktų paskolų, o 2000 m. — dar antra tiek. Valstybės biudžetas tuo metu nebuvo surenkamas, skolinimosi palūkanos augo kaip ant mielių. Nacionalinis ir Sodros biudžetai 1999 m. rudenį nesurinko daugiau kaip 1,5 mlrd. litų.

Neabejotinai galima teigti, kad tuomet valstybė nuo artėjančio bankroto ir lito devalvavimo išgelbėjo du dalykus: sutarties su „Williams“ pasirašymas. Tai leido grąžinti „Butingės naftos“ terminalo statybos skolą ir subalansuoti pinigų srautus valstybėje. Biudžeto reikmėms vėl tapo įmanoma skolintis finansų rinkose.

Jei tokie žingsniai būtų buvę padaryti anksčiau, būtų buvę daug mažiau sukrėtimų, tuomet

išgyventa krizė nebūtų buvusi tokia gili. Atsakomybė dėl to krenta premjerui R. Paksui. Jis pabėgo nuo sunkių sprendimų ir įklampino valstybę ir dar sunkesnę duobę. Tokio elgesio valstybės krizės metu negalima vadinti kitaip nei išdavyste. Neatmetina galimybė, kad jau tuomet jis nebuvo laisvas rinktis, nes jau tada galėjo būti priklausomas nuo rusiškų įtakų bei LUKoil pinigų.

— Tačiau kalbama, kad sutartis dėl „Mažeikių naftos“ privatizavimo leido amerikiečiams iš Lietuvos išvesti milijardus litų. Ar tai tiesa?

— Jei kalbame apie amerikiečių išvestus pinigus, tai tikrai iš dalies galima laikyti tik „Williams“ gautą valdymo mokestį. Valstybės kontrolės metu yra apskaičiuota, kad iš viso amerikiečiams už „Mažeikių naftos“ valdymą per devesius pusę metų sumokėta apie 141 mln. litų. Tai išties nemaži pinigai net tokiai bendrovei kaip „Mažeikių nafta“. Valdymo mokestis galėjo būti gerokai mažesnis, jeigu būtų laikomasi nuostatų, kurios buvo sutartos iki R. Pakso tamptant premjeru ir E. Maldeikiui perimant vadovavimą deryboms. Musų skaičiavimais, pagal ankstesnį susitarimą valdymo mokestis būtų priklausęs nuo perdirbimo bei perkrautos naftos ir būtų buvęs apie 100 mln. litų mažesnis. Vadinasi, tiek būtų buvę mažesni ir bendrovės per tą laiką patirti nuostoliai. Po E. Maldeikio „patobulinimų“ valdymo mokestis tapo nepriklausomas nei nuo valdymo kokybės, nei nuo finansinių bendrovės rodiklių.

Beje, tai toli gražu ne vienintelis R. Pakso valdymo laikotarpio valstybei padarytas ne-naudingas sprendimas. Nesinori galvoti, kad tai buvo daroma samoningai, tarsi jau iš anksto žinant, jog sutartis nebus pasirašyta ir reikia kuo daugiau tokių „patobulinimų“, parodančių, kokia ta sutartis bloga.

Įdomu, kad dar rugsėjo mėnesį R. Pakas teigė nematęs didesnių sutarties blogybių. Jis tvirtino, kad sutartis yra „priminta abiem pusėms ir artimiausiu metu bus pasirašyta“. Kas atsitiko per paskutinį mėnesį, kad sutartis staiga tapo pražūtinga ir nebepakeliama Lietuvai, dėl kurios nukentėtų „vaikų mokslas“, tėvų sveikata“, intume stotok, kasdienės duonos? (kabutėse citatos iš gar-siosios R. Pakso kalbos)?

— Ką turėjo galvoje generalinis prokuroras A. Klimavičius, sakdamas, kad valstybė dėl 1999 m. pasirašytos sutarties patyrė 1,3 mlrd. litų žalą?

— Generalinė prokuratūra tokiais kaltinimais jau nebesi-vaisto. Tai išties labai neatsa-kingos kalbos arba atviras poli-tikavimas. Niekam ne paslap-tis, kad šia byla kai kurie poli-tikai jau pasinaudojo, ir nauja joje yra tik tai, kad į šiuos

žaidimus įtraukiama ir proku-ratūra. Butina pažymėti, kad valstybė ir biudžetą nuolat gau-na palūkanas už 1999 metais suteiktą paskolą. Iki 2003 metų pradžios iš viso valstybei su-mokėta jau 415 mln. litų. Šias paskolas numatoma baigti grą-žinti 2013 metais, taigi palū-kanos ir biudžetą bus mokamos visą tą laiką.

Valstybės patirtais nuosto-liais po 1999 m. sutarties pasi-rašymo galima vadinti nebent 140 mln. litų nurašymą į negra-žinamą rezervą. „Williams“ tai padarė dėl to, kad Vyriausybė 1999 m. nepasirūpino naftos tie-kimu. Taigi valstybės gautas pelnas jau seniai viršijo patirtus nuostolius.

— Koks R. Pakso Vyriausybės vaidmuo „Mažeikių naftos“ privatizavime?

— Matant rusiškas įtakas pastaruosiuose prezidento rin-kimuose, galima manyti, kad jų būta jau anksčiau. Niekas ne-paneigė praėjusių metų pabaigoje pasirodžiusių pranešimų, kad vienas svarbiausių 2002 m. R. Pakso rėmėjo prezidento rinkimuose — J. Borisov buvo tik tarpininkas, per kurį buvo gauti milijonai iš LUKoil ir kitų Rusijos energetikos milžinų.

Nepaneigtas ir kitas, „Veido“ žurnale (2004 m. Nr. 9) nus-kambėjus pranešimas, kad su R. Pakso ir „Restako“ bendrove susijusi firma „Chanty-Man-syjsk Severostroj“ (statybos įmonė Rusijos šiaurėje) „yra viena iš stambiųjų LUKoil ran-govų“. Tokių užsakymų siekia ne viena statybos bendrovė. Ži-nant verslo taisykles Rusijoje, nesunku suprasti, kad jie nėra dalijami vien už gražias akis.

Rusijos įmonė LUKoil visą laiką siekė valdyti „Mažeikių naftos“ perdirbimo įmonę. Ji buvo svarbi dėl kelių priežasčių. Pirmiausia todėl, kad tai vienin-telė naftos perdirbimo gamykla Baltijos šalyse, jos pagamina-mas benzinas, dyzelinas gali vi-siškai patenkinti šių šalių po-reikius. „Mažeikių naftos“ turi-ma didelė pardavimų rinka Bal-tijos ir gretimose valstybėse yra antroji ir, regis, dar svarbesnė priežastis, dėl kurios LUKoil taip troško ir tebetroškta žūtbut įkelti koją į Mažeikius.

Akivaizdu, kad LUKoil ne-tenkino tokios sutarties dėl „Mažeikių naftos“ privatizavimo su „Williams“ pasirašymas. Todėl negalima atmesti prielai-dos, kad per jiems palankiai nusiteikusius asmenis LUKoil stengėsi pasiekti, kad sutartis nebūtų pasirašyta. Kita vertus, netrūksta akivaizdžių įrodymų, kad atskiri R. Pakso Vyriausybės nariai derybų su LUKoil vadovybe, amerikiečiams neži-nant net buvo tariamasi dėl ga-limo LUKoil dalyvavimo „Ma-žeikių naftos“ privatizavime.

— Dėkoju už pokalbį.
Kalbino Tomas Grudis
iš „Lietuvos vardan“,
2004 m. Nr. 1

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Amerika atsisveikino su buvusiu prezidentu

Būdamas JAV prezidentu, Ronald Reagan ne tik sugebėjo pats taikiai sugyventi su opozicinės partijos Senato ir Kongreso nariais, bet mokėjo, jeigu ne bendram darbui, tai bent dialogui, suvesti aštriai priešiškus asmenis. (Kaip tokio prezidento reikėtų Lietuvai!) Tačiau ši jo būdo ypatybė pasireiškė ir po R. Reagan mirties: jau visą savaitę Atstovų rūmų demokratai ir respublikonai, šiaip beveik niekad nesutardami net dėl nelabai svarbių dalykų, liaupsina buvusį 40-ąjį valstybės prezidentą, gražiai visi susirinko į jo laidotuves, petis petin trečiadienį kartu stovėjo kapitoliaus apvaliojoje salėje (rotundoje), kai ten buvo atvežtas R. Reagan karstas.

Buvusio prezidento laidotuvės buvo iškilmingos ir graudžios. Galbūt tos gražios apeigos daugeliui, ypač neseniai atvykusiems iš kraštą ir pratusiems amerikiečius vadinti lengva-budžiais, lėkštams, buvo tikra staigmena. Trečiadienį galėjome akivaizdžiai pamatyti, kad tai valstybė su giliomis, prasmingomis tradicijomis, mokanti pagerbti tautai ir valstybei nusipelnčius asmenis. Tūkstančiai, ne — dešim-tys tūkstančių — žmonių, kurie valandų valan-das nusitęsusiomis eilėmis slinko pro prez. Reagan karstą jo vardu pavadintoje bibliotekoje Simi Valley, Calif., dar gausnes minios, susirinkusios Washington, DC, atiduoti pagar-bą paskutinį kartą į sostinę sugrįžusiam prezi-dentui, turti jam sudiev ir aciu. Labiausiai už jo paprastą natūralų žmogiškumą, sugebėjimą vienodai traktuoti iš užsienio atvykusią kara-lienę ir eilinę Baltųjų rūmų tarnaitę, už tai, kad jis savo šalį nuosirdžiai mylėjo ir nebijėjo tos meilės parodyti.

Bet Reagan galėjo būti griežtas, kai to reikėjo. Kai tuometinis Izraelio gynybos minis-tras Ariel Sharon (tas pats, su kuriuo ir šian-dien Izraelio kaimynai turi problemų), nepai-sant 1982 m. pasirašytos sutarties sustabdyti karo veiksmus, nesiliovė bombardaves Beirutą, prez. Reagan paskambino Izraelio ministrui pirmininkui Menachem Begin ir pareikalavo,

kad bombardavimai būtų sustabdyti. Reikala-vimas išpildytas. Ar galime įsivaizduoti dabar-tinį JAV prezidentą taip griežtai pasielgiantį su Izraeliu?

Ronald Reagan mokėjo būti kietas ir su Maskva, prieš kurią tiek dešimtmečių kelia-klupscio Vakarų pasaulis. Jis nebijėjo Gor-bačiovo savo nuomonę pasakyti dėl Berlyno sienos, dėl nekalta įkalintų ar ištremtų į Sibirą disidentų (jų tarpe buvo ir mons. A. Svarins-kas). Nors prezidento patarėjai labai jaudinosi dėl tokios tiesios R. Reagan kalbos ir perspėjo „neerzinti sovietų, kad santykiai dar nepa-aštrėtų“, jis į perspėjimus nekreipė dėmesio ir elgėsi taip, kaip jam atrodė teisinga.

Ronald Reagan mylėjo Ameriką ir jos laisvę, todėl troško, kad visi planetos žmonės būtų lais- vi. Jis pirmasis pradėjo griauti sovietų imperi-jos pamatus, o atsiradusiais juose plyšiais pa-sinaudojo pavergtos tautos, visų pirma — Lie-tuva. Senajame Testamente rašoma, kad, žydų tautai priešus prie tvirtomis sienomis apsupto Jericho miesto ir nesitiktin jį užkariauti, pra-našai liepė pūsti trimitus, nuo kurių garso sien-os sutrupėjo. Lietuvių tauta sovietų imperijos sienas sutrupino malda, giesme ir daina. Ne-veltus tas laikotarpis vadinamas „dainuojančia revoliucija“.

Visą savaitę kiti įvykiai kažkaip nuslinko į šalį. Net smurtas Irake ir prezidentinių rin-kimų kampanija neteko savo aštrumo, kai demesys buvo sutelktas į prez. Ronald Reagan gyvenimą, mirtį ir laidotuves. Kitą savaitę grįšime į realybę, bet bent trumpą laiką buvo gera prisiminti žmogaus — prezidento — idealizmą ir įsitikinimą, kad kiekvienas galime padaryti skirtumą, bent savo aplinkoje. Lie-tuva Ronald Reagan taip pat prisimena su pa-garba ir padėka. Būtų dar geriau, jeigu as-mensys, šiuo metu besirungiantys dėl prezidento kėdės, imtų nors dalelę pavyzdžio iš 40-ojo Amerikos prezidento, kuris už viską, labiau mylėjo savo šalį ir dirbo jos gerovei.

ŠIS TAS APIE POPIEŽIUS

ALEKSAS VITKUS

Nr.6

Po to net ir šiandien mes vadiname popiežių „šventuoju Tėvu“, nors tai niekada nebuvo paskelbta, kaip dogma.

Inocentas III ir Kryžiaus karai

Panašiai arogantiškai, pompastiškai ir išpus-tai bandė mokyti ir popiežius Inocentas III (1198–1216): „Mes esame apaštalių Princo ipė-diniai, o ne vikarai kokio nors apaštalo (kad ir paties šv. Petro — A.V.), bet vikarai paties Jėzaus Kristaus“. Anų laikų vyraujanti kyšių dvasia pri-mena ir kai kuriuos šių dienų, ypač Afrikos, žmones. Jungtinį Tautų gen. sekretorių Kofi Annan taip skundėsi apie savo gimtąjį kraštą: „Jei tau ko reikia, ar iš tavęs reikalauja leidimo, žmogus išduodantis toki leidimą, tuojau reikala- uja kyšio, ir t.t.“ Nors oficialiai Bažnyčia kyšių neėmė, bet už savo patarnavimus reikalavo nusistatytų aukštų duoklių. Todėl santuokos panaikinimą galedavau gauti tik turtingieji, sumokėję aukštus nustatytus mokesčius. Popiežius Inocentas III mėgo rengtis, kaip im-peratorių. Jodavo ant balto arklio, su karūna ant galvos, vilkėdamas brangenybėmis ir auksu siu-vinėtais šilkiniais rūbais. Kai Anglijoje tuo metu buvo bandoma su Magna Carta įvesti šiek tiek parlamentarines demokratijas, Inocentas III ją pasmerkė, kaip nelegalų Dievo pateptojo kara-liaus teisių varžymą.

Taip save išaukštinę, kaip krikščioniško pasaulio vadovus, popiežiai pradėjo rūpintis ir kaip atgauti iš musulmonų kontrolės Šventąją žemę. Kaip ir visi karai, jie pritraukdavo viso-kiausio plauko kovotojų, kurie priešė teritorijoje nesivaržė jokių brutalių veiksmų. Žuvo tūkstan-čiai nekaltų žmonių, ir kartais vien todėl, kad jie buvo ne krikščionys, bet musulmonai. Kadangi kryžiaus karai buvo organizuojami popiežių, dėl jų karių nusikaltimų pasauliniai teismai neturėjo galios. Priešingai, kryžiaus žygyje dalyvaująs karys gaudavo visišką nuodėmių atleidimą (indulgentiją), ir pažadą, kad jam žuvus, dan-gaus vartai bus atdari.

Ypatingu žiaurumu Inocentas III pasižymėjo, kai pietų Prancūzijoje jis beveik išnaikino vieną krikščionių sektą, kuri, atrodo, norėjo vesti labai

asketiškai gyvenimą, ir abejojo sakramentų veiksmingumu. Jo kariai, gavę visišką indulgen-ciją, žudė vyrus, moteris ir vaikus. O popiežius, pasirinkęs sau „Nekaltojo“ vardą, aiškino, kad eretikai turėjo būti išnaikinti, pirm negu jie užkrėtė kitus. Negeriau jo kariai elgėsi ir Konstantinopolyje, kur, grįždami iš kryžiaus karo Jerusaleje, jie plovė savo brolius krikščionis graikus ne su daugiau gailestio negu musul-monus ar prancūzų eretikus.

Inocentas III buvo pirmas popiežius, kuris at-kreipė dėmesį į Rytų Europos pagoniškus kraštus, kaip Prūsus ir Livoniją, ir mes, lietuviai, zinome, kaip krikščioniškai buvo bandoma tuos kraštus įvesti į naują religiją. Tuoju po jo buvęs popiežius Honorius III (1216–1227) jau galėjo pasigirti ir kaip inkvizicijos, kurios teismai galejo tardyti, kankinti ir užmušti įtariamus eretikus, kūrėjas.

Niekuo ypatingu Europos istorijoje nepasi-žymėjęs, popiežius Inocentas IV (1254–1254) turėjo daug bėdų su Sicilijos valdovu Fridrichu II, ir, jo bijodamas, turėjo laikinai pasitraukti iš Romos į Lijoną, o paskui ir į Milaną. Ten būdamas, jis priėmė Mindaugo pasiuntinius, ir tuo įėjo į Lietuvos istoriją, kai 1251 metais jis Mindaugui suteikė karaliaus karūną, nors tuo pačiu metu jis ragino kryžiuočius į žygį prieš pa-gonis žemaičius.

XIII amžius baigėsi, popiežium esant Bo-nifacui VIII (1294–1303), tikram psichopatui, kuris įsivaizdavo save esantį turtų ir visiškos ga-lybės viršūnę. Sekdamas tą maniją, jis mėgo, panašiai kaip ir Inocentas III, rengtis, kaip pasaulietis imperatorius. Jis net pakeitė iki tol buvusią paprastą popiežiaus smailą kūgio pavi-dalo karūną į trikampę tiarą, kuri turėjo sim-bolizuoti popiežiaus galybę, kaip kunigo, kara-liaus ir imperatoriaus. Ši tiara buvo dėvima visų popiežių, kol popiežius Paulius VI ją pardavė ir gautus pinigus padalino vargšams. Bonifacas VIII, prieš tapdamas popiežiumi, buvo kanonų advo-katas, gerai suprato finansinius reikalus ir įvedė pirmuosius, dabar jau tradicinius, Jubiliejinius metus, kurie pritraukdavo į Romą minias turtin-gų maldininkų, kartu ir su jų pinigais.

Bus daugiau

Aistuvos arkliai

Prieš keletą metų, kartu su Lietuvos nacionalinės televizijos laidos „Po savo stogu“ kūrėjų grupe, išvažinėjom Lietuvą skersai ir išilgai. Nespėjom istorijai palikti užfiksuotų visų įdomiausių žmonių, visų Lietuvos „deimantų“. Bet tie, su kuriais likimas suvedė, visi gyvi mano atmintyje. Tiems, kurie gimė, augo, gyveno Suvalkijoje, arkliai, matyt, nebus naujiena, bet gal ir jie pamiršo jų sukurimo ir skulptoriaus likimo istorijas.

Galima papasakoti tik apie arklius, kuriuos matote nuotraukoje, bet istorija būtų netiksliai, jei neparašytum apie žmogų, iš kurio lūpų išgirdau, kad tokių žirgų Lietuvoje esama.

Tas žmogus — Pranas Mikalauskas (Antalkis) — kraštotyrininkas, žurnalistas, pedagogas. Spaudoje paskelbęs per 200 straipsnių, parašęs apybraižą apie mūsų (įžymius žmones, surinkęs medžiagą apie lietuvių kultūrinis ryšius su įžymiais pasaulio mokslo, meno, kultūros veikėjais. 1962 metais P. Mikalauskas Vilkių krašto istoriją ištyrė, išgirdomės autorius paminklų, mokykloje įsteigė kraštotyros muziejų, parengė paminklų tylos darbų. Yra įteikęs vertingos medžiagos VU bibliotekos rankraštynei, Lietuvos MA Lietuvių kalbos ir literatūros institutui.

Pradėjo aktyviai kraštotyros veiklą, išsaugojo nuo sunaikinimo vieną istorijos paminklą, mokykloje įsteigė kraštotyros muziejų, parengė paminklų tylos darbų. Yra įteikęs vertingos medžiagos VU bibliotekos rankraštynei, Lietuvos MA Lietuvių kalbos ir literatūros institutui. Pakilt padėjo Vydūno „Sveikata, jaunumas, grožė“.

Pirmą kartą Prano Mikalausko pavarde paminėta, kai turėjo vos 12 metų. Jis pažinojo B. Brazdžionį, S. Zbororską, S. Tamulaitį, V. Mačernį. Jo referatų klausėsi Vydūnas, novelės, apsakymus spausdino žurnalas „Savaitė“, dalyvavo radijo laidoje.

Iš jo pagrindinio archyvo „Katakombos“. Lemiamos reikšmės turėjo 1943 metais „Savaitėje“ išspausdintas apsakymas „Išverktos akys“. Ilustravo žinomas dailininkas A. Vaičiūnas. Šiame apsakyme aprašiau, kaip 1941 m. buvo tremiami lietu-

viai. Kadangi ilgą laiką sirgau ir gyvenau užkampyje, tai likau nenubastas. Stalinui mirus, ši byla išaiškėjo, bet man vis tiek buvo uždrausta reikšti grožinėje literatūroje“.

Pasmerktas užmarščiai, Pranas Mikalauskas nenuleido rankų: nelegaliai išleido knygas „Nepažįstamas Vydūnas“, „Sutemę sklidinos akys“, „Metelės kartybė“, „Pakeliui ir tėvo namus“, „Atvertos medžių šerdys“. Tik 1992 metais „Nepažįstamas Vydūnas“ pasirodė legaliai. Dienos šviesa išvydo ir kitos knygos: „Žaibams susikryžius“, „Odisejas ieško nemirtingumo“, „Venišas ir paskutinis“, „Lietuvius danguje“. Jis paruošė spaudai dar 25 toms, ir iki paskutinės savo gyvenimo minutės tikėjo, kad kada nors skaitytojai sulauks ir jų.

Filmuodami Praną Mikalauską Vilkių krašto žvargu 1997 metų sausį, išgirdome tarp kitų įdomių pasakojimų ir šį, apie arklius.

Pirma rašytojo pažintis su jais buvo važiuojant į ekskursiją, kurios tikslas aplankyti Tautinės giesmės autorius paminklą Kudirkos Naumiestyje. Netoli miestelio ekskursantų dėmės patraukė tie arkliai — didžiuliai. Šviesi prisiminimų banga nušvietė pasakotojo veidą ir kaip pavasarinis ledonešis prasiveržė ilgu monologu: — Jūs atsiminkite, kad žirgo įvaizdis gyvas manyje iš mano tėvelio knygnešio pasakojimų. Prieš akis „išdygę“ arkliai man pasirodė perkelti iš Aistuvos. (Jis geria to žodžio prasme „klie-dėjo“ Aistuva, „Aušros“ gimnazijoje buvo mokytojo apsauktas melagiu už bandymą įrodyti, kad jo gimtinėje būta Aistuvos, patyrė begalę šmeižtų, pajuokų, net grasinimų už norą tarnauti tiesiai ir apginti gimtinę nuo įžūlių klastotojų, biurokratų, pasiputėlių. Jam į pagalbą atėjo, tuomet dar ne daktaras, ne profesorius, o mokslinis bendradarbis Edvardas Gudavičius). Jei aš turėčiau lėktuvą, įsodinau jus, iškelčiau aukštyn ir jus pamatytumėt idomų reginį — štai Nemuno juosta, aukštyn kilkite prieš Dubysos vandenį

Atleiskit, užburė tie žirgai mane, — sugrįžęs iš legendų (dabartį tęsė pasakojimą Pranas Mikalauskas apie Kudirkos Naumiestio žirgus.

Užėjo į namelį, mažesnę už arklius, ekskursantai susipažino su šeiminku — savamokslu taptytoju ir skulptoriumi Pranu Sederevičiumi. (Užrašas ant namo: „1951–1979 m. gyveno savamokslis skulptorius ir taptytojas Pranas Sederevičius“). — A.K. pastaba. Iš skulptoriaus ir rašytojo pokalbio galima numanyti, kad pirmą kartą jie susitiko apie 1975–1976 metus). Arklių šeiminkas, jausdamas, kad jis jau senčias šiame pasaulyje, buvo susirūpinęs savo kūrinų likimu. P. Mikalauskas pasiūlė perkelti tuos arklius į Vilkių, tarėsi, kur jie galėtų stovėti.

Paskutinę viešnagę K. Naumiestyje kartu su žurnalistu Endriukaičiu pamena nuspalvintą niūriam spalvom — grįžęs po kelionės, mirė Endriukaičius, netrukus ir P. Sederevičius. Rašytojas P. Mikalauskas dėjo nemažą pastangą perkelti didžiuosius arklius į Vilkių, rado ir tam pritariančių žmonių, bet įsikis kultūros ministerija ir tie arkliai liko Kudirkos Naumiestyje, kur gimė ir šaknis įleidė.

— Bet kaip gi jie gimė? — nutraukiau nelabai linksmus rašytojo prisiminimus savo klausimu.

— Po Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą, skulpto-

rius ryžosi daryti „sparnuotų lakūnų“ bareljefą, vėliau ėmėsi Vaizganto ir kitų skulptūrų. Bet esmė ta, kad pradėjo sapnuoti... Kartojau, ką jis pasakojė: — Užmiegu naktį ir matau, kaip sujuda, sukruta žemė ir iš jos išlenda arklio galva. Jis tartum kokiam raiste skęsta. Jaučiu per sapną, kaip einu, imu už karčių tą arkli, padedu jam išlipti. Pabundu nuo žmonos riksmo — ko čia patalą tampa? O man rodos, kad arklio karčius tempiu. Kilo noras padaryti tą arkli, ne arkli — žirgą, kad visi pamatę suprastų, kad tai Vyn-taus rašo, ir žmonės pasakoją, kad ir Trakuose Didysis kunigaikštis turėjo baltus ir juodus žirgus. Ir tas mitas šviesus išlikęs iki mūsų dienų.

Prisimenat kunigaikštį Kęstutį ir vaidilutę Birutę? — nelaukdamas atsakymo P. Mikalauskas tęsė toliau — pagrobęs parsivežė ją į Trakus, bet mirdama Birutė paprašė palaidoti ją Palangoje. Kęstutis pakinko 300 juodų žirgų, pats priekyje eisenos per visą Lietuvą Birutę lydi į Palangą. Eišena sustojo Kauno pilyje, Vilkių dvare, Seredziuje. Mįslinga, kad Lietuvos širdį, kurią gobia Dubysa, Nemunas, Nevėžis, sujungia su aukštaisiais, dūkiais, žemiaisiais ta eišena. Žirgo įvaizdis, Didžiojo kunigaikščio žirgas, mūsų stiprybės atsiduria ir mūsų valstybės herbe.

Atleiskit, užburė tie žirgai mane, — sugrįžęs iš legendų (dabartį tęsė pasakojimą Pranas Mikalauskas apie Kudirkos Naumiestio žirgus.

Laidos „Po savo stogu“ kūrėjų grupė, atvažiavusi į Kudirkos Naumiestį 1997-aisiais rado žirgus, truputį aptrupėjusius, bet tokius pat išpūdinus. Tik namelyje jau šeiminkavo kitas — buvęs agronomas Justinas Jasukynas. Jis nebuvo labai iškalbingas ir tik keliais sakiniiais papildė, daugiau kaip prieš dvidešimt metų iškeliauvusio Anapiln, savamokslis skulptorius Prano Sederevičiaus portretą:

„Dirbo jis bažnyčioje zakristijonu, o kai gimė dukros, vedžiojosi vieną už rankutės, kitą ant sprando pasisodinęs. Kunigai nekentė, kad vaikai laktų, maišytųsi, drausdavo, o jis vis tiek vedavo. Po to ir atleido. 1938 metais neteko tarnybos bažnyčioje. Neperkalbamas buvo, ką užsimojo, tą padarė. Iš nuobodumo — vieną, kitą skulptūrą nulipdė...“

Netrukus po to, kai per televiziją parodėme laidą apie Praną Mikalauską (Antalkį) ir Kudirkos Naumiesčio žirgus, gavau netikėtą laišką, parašytą vos įskaitomai braižu. Kadangi jame įrašyti žodžiai testamentas, manau, turiu teisę jį pargarsinti:

„Miela redaktore, rašau atgavęs pusiausvyrą. Išliko mane žiaurus infarktas. Pagilėjo kiti senatvės priepuoliai. Išveža ma-

ne į Kauno reanimaciją. Jeigu sugrįšiu, atsiųsiu medžiagą — atsiminimus apie dailininką Vaclovą Kosciuską. Jo „Du gaideliai“ iki šiol mane guodžia sunkiose valandose. Tai vaikiška. Bet taip atsitinka. Gal neat-sigausiu. Palieku testamentą.

Visiems, kas domisi manimi ir mano sveikatos sistema, tik tiek iš širdies galiu patarti: perskaitykite neskubėdami, apgalvodami Vydūno „Sveikatą, jaunumą, grožė“. Tai knyga apie sveikatą. Daugiau nieko negaliu patarti. (Pabraukta P. Mikalausko). Idomus sutapimas: tuo pačiu metu, kaip ir aš dabar, Vydūnas pateko ligoninėn. Tikiuosi, kad pavasaris atgaivins. Man uždrausta kalbėti, rašyti, skaityti. Absoliuti ramybė. Patekau į rojų. Kad tik skausmai nekan-kintų. Gydytojai stebi, perspėja.

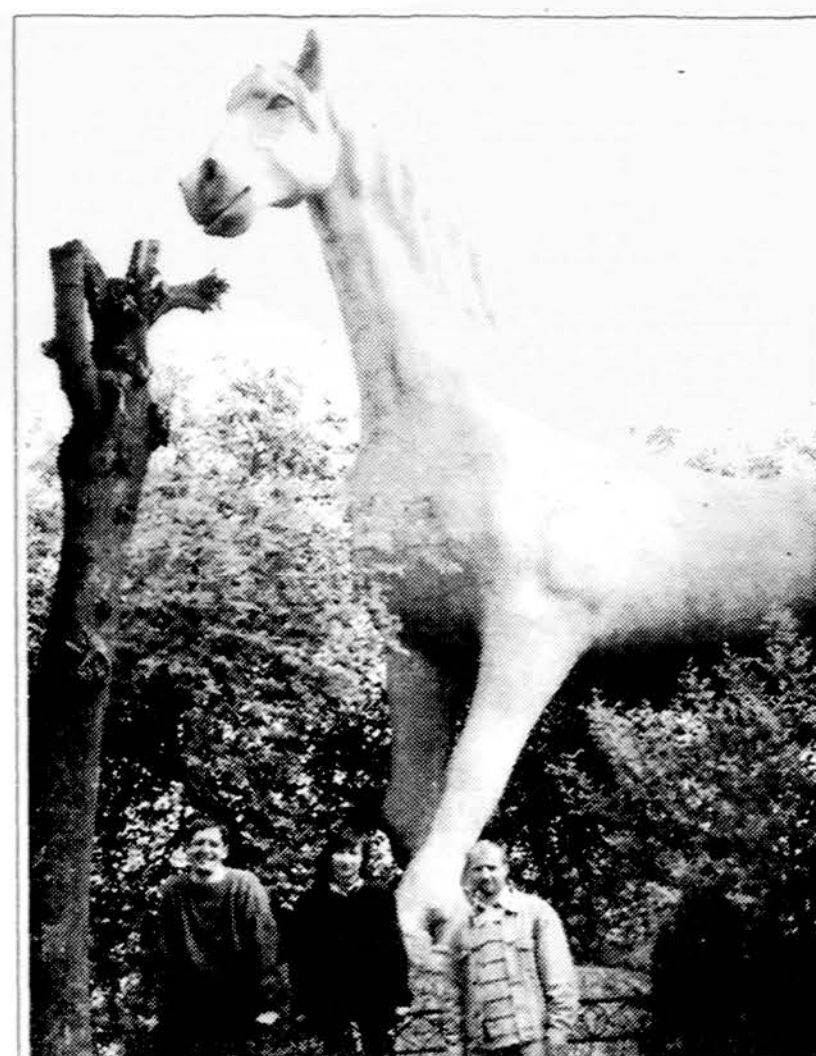
Atiū Jums už laidą „Po savo stogu“. Šiuo metu galvoje toks sąmyšis, kad nieko padoresnio jau nesugalvoju. Jaučiu baisų nuovargį. Atleiskite. Tai, kad dabar turėčiau nors 50 metų!

Atiū, dar kartą Jums atiū. Pranas Antalkis“.

Tai aš, tai mes visi turėjome pasakyti išėjusiam atiū už viltį, tikėjimą, meilę. Jau 7 pavasariai kloja kaštonų, vyšnių sniegėm žemę. Gimtajame Prano Mikalausko (Antalkio) Antalkių kaime liko tiek nedaug: „...ap-glebiu gandrų beržą, nusilenkiu kryžui. Tuomžyg praregiu. Aš mirsiu čia. Būsiu palaidotas tik čia. Širdim jaučiu, kad šis mažas, maždaug 4 arų gimtinės lopinelis yra ypatingai ramus, net laimingas, nepaliečiamas. Čia neramių vandenynų sala. Į šį granitą atsimušė ir sudužo engejų kėslų bangos. Tarsi magišku apskritimu kryžius, gandrų beržas neliečiamom aukštumom iškėlė mažą lietuviškos žemės lopinėlį ir pašventė „ius asylį“ teise. Kas čia atbėgs, tas bus apsaugotas, išgelbėtas.

Dabar aš praregiu, galutiniai atsisakau liūdesio, nerimo. Nėgąsina senatvė. Aš sugrįžtu Antalkių tvirtovėn viltingas, atsigavęs. Kaimynystėje matau sėjimą ir auginamą duoną. Ją prižiūri vargingoje žemėje įsikūrę žemdirbiai. Nenoriu niekur iš čia išeiti. Tegul kreatoriumuose susidėgina stepių gyventojai, tegul savo penus išneša sveturkeliais. Aš gulsiu čia, prie šio kryžiaus ir beržo. Žinau. Po mirties neturėsiu valios. Mane galės įkišti kur nors Vilkių, galės ant širdies užverti sunkų akmenį. Bet mano siela ištrūks, sutrauks bet kokias grandines. Ji skris į Antalkius, nes iš čia ryškiausiai matysiu Šienpjovius, Grigo ratus, visą lietuviškomis žvaigždėmis nusėtą dangų — amžiną, žėrintį, brangų“. (Ištrauka iš P. Antalkio „Aš grįžtu į Antalkius“, 1993, Katakombos, Iš pagrindinio archyvo Nr. 39 (54).

Žurnaliste Audronė Kosciūskienė

Kudirkos Naumiestis (1994 m.). Iš kairės: rezis. Justinas Lingys, žurn. Audronė Kosciūskienė, garso rež. Ramojus Skirsgilas.

SIŪLO DARBA

CNA and COMPANIONS
We are looking for experienced caregivers (minimum of 2 years with an agency in home health care) willing to work as live-ins or on weekends. Part-time and full-time positions available. Driver's license and available car helpful. Must speak English and have work authorization paper.
Call 312-739-9144.

PASLAUGOS

A&S Sildymas Saldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus: 773-229-9761
Res: 708-425-7160
Mobil: 773-590-0205
Pager: 630-314-4330
RIMAS STANKUS
• Čikagoje ar priemiestuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gausant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Century 21 Pro-Team

Bus: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.j.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus, miestą ar priemiestą, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

Plaunamie, atnaujinamie

DEKUS
aparatus pagalba. Lakuojame.
Tel. 708-415-1343.

STATE FARM INSURANCE

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jariūnė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

PARDUODA

Pardodamas butas 3-čiam aukšte, 2 mieg., 2 vonios, skalbykla, medinio parketo grindys, stoglangis, įėjimas į balkoną iš virtuvės, vienos mašinos garažas, mašinoms statymo aikštelė. Chicago Ridge mieste (Ridgeland ir 106 gatvė). Tel. darbo 630-243-8009; namų vak. 708-229-1828.

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$600 — \$640; 2 mieg. — \$680 — \$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

Prie Kedzie Ave. ir 66 St. išnuomojamas 1 mieg., 3 kambarių butas su šildymu ir oro vėsintuvu. Kaina \$420. Tel. 708-425-7160; 708-275-2070 (mob.).

IŠNUOMOJAMAS
4 kambarių butas Marquette Parke
naujesniam name. \$550.
Apšildymas įtrauktas į kainą.
Tel. 773-737-0835

VACATION IN KENNEBUNK, MAINE!
Franciscan Guest House
Near Monastery, Beach & Shops
Call: 207-967-4865
www.franciscanguesthouse.com

Miesto vaikai ūkyje susipažįsta su karvute. V. Kapočiaus nuotr.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalaitė

Twenty ninth lesson. (Twenty ninth lesson) — Dvidešimt devinta pamoka.

I need a summer job during my vacation. (Ai nūd e samer džab diuring mai veikeišion) — Man reikia darbo vasaros atostogų metu.

I need to earn some money during the summer. (Ai nūd to ern sam many diuring tha samer) — Man reikia per vasarą užsidirbti pinigų.

What kind of a job are you looking for? (Uat kind af e džab ar ju luking for) — Kokio darbo tu ieškai?

I would like to work in a store, that way I can get some experience, as well as earn some money. (Ai uod

laik tu uork in e stor, thet uey ai ken get sam ekspyriens, az uel az ern sam many) — Aš norėčiau dirbti parduotuvėje, tokiu būdu gausčiau patirties ir kartu užsidirbiau pinigų.

Did you put in an application at any of the stores this spring? (Didž ju put in en eplikeišon et eny of the stors this spring) — Ar tu šį pavasarį pateikė prašymą bet kurioje parduotuvėje?

Yes, but I didn't get any replies. (Jes, bat ai didnt get eny ryplais) — Taip, bet aš negavau jokių atsakymų.

Sometimes its better to go in person and fill out the application. (Santaims its beter tu gou in persan end fil aut tha eplikeišian) — Kartais geriau asmeniškai nuvykti ir užpildyti prašymą.

How would I know if they need to hire someone?

(Hau uod ai nou if they nyd tu haier samuon) — Kaip aš galiu žinoti, ar jiems reikia ką samdyti (ar jiems reikia darbininkų)?

You can always look in the newspaper or call before applying. (Ju ken olueys luk in tha nūspeiper or kol byfor aplaijing) — Tu visuomet gali pasižiūrėti laikraštyje arba paskambinti prieš kreipiantis.

Good idea, also, I read about a new store that they just build, they might need some employees. (Gud aidya, olsou, ai red ebaut e nju stor thet they džast bilt, they mait nyd sam emplys) — Gera mintis, aš taip pat skaičiau apie naują, tik pastatytą parduotuvę, gal jiems reikia darbininkų.

I hope that you find a job that you enjoy for the summer. (Ai houp ju faind e džab thet ju endžoi for tha samer) — Aš linkiu, kad rastum patinkantį šios vasaros darbą.

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAJ RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

DUBLIN.

Penktadienį airiai dalyvaus referendumu dėl pilietybės, kuriam rengiantis kilo aštrios diskusijos apie rasę, akivaizdžiai parodžiusios, kaip valstybė pasikeitė nuo tų dienų, kai kone visi jos gyventojai buvo gime Airijoje ir baltaodžiai. Referendumą dėl šios opios problemos vyriausybė nusprendė surengti norėdama užlopyti, pasak jos, konstitucijos spraga, kuri iškart suteikia pilietybę visiems Airijos teritorijoje gimusiems vaikams. Airija — vienieta Europos Sąjungos (ES) valstybė, kurioje gyvena tokia teisinė praktika. Vyriausybė teigia, kad ne ES valstybių piliečiai naudojami šia įstatymų spraga ir atvyksta į Airiją gimdyti, o tapę Airijos piliečiais tave, gali gauti leidimą nuolat gyventi valstybėje. Penktadienį pasakė „taip“, žmonės atvertę parlamentui galimybę taisyti konstituciją. Tokie ketinimai papiktino žmogaus teisių gynimo aktyvistus, kai kuriuos religinius vadovus, Valstybinę pabėgėlių tarybą ir dar kelias mažesnes politines partijas. Jie vadina pasiūlymą niekšišku ir paremtu juokingais arba nevisaisiškais įrodymais. Įtakinga Airijoje Katalikų Bažnyčia iš-

reiškė susirūpinimą dėl referendumo, tačiau susilaikė nuo patarimų rinkėjams, kaip derėtų balsuoti.

STOKHOLMAS.

Vyriškis, kuris prisipažino nužudęs Švedijos užsienio reikalų ministrę Ann Lindh, greičiausiai bus gydomas psichiatrijos ligoninėje ir neturės atlikti įkalinimo iki gyvos galvos bausmės, nes psichiatrai nustatė, jog jis serga psichikos liga. Valstybinė sveikatos komisija trečiadienį sakė, kad 25 metų Mijailovič buvo psichiškai nesveikas, kai praėjusių metų rugsėjį vienoje iš Stokholmo parduotuvių nudūrė A. Lindh. Ši komisijos išvada prieštarauja ankstesnėms psichiatrinio tyrimo išvadoms, kad M. Mijailovič suvokė savo veiksmus. Teismai retai neatsižvelgia į Valstybinės sveikatos komisijos nuomonę. Apeliacinio teismo teisėjas Karl Bergkvist, kuris teisėju dirba jau daugiau nei 30 metų, sakė: „Per visą savo darbo praktiką aš nė karto nesu priėmęs sprendimo, kuris prieštarautų žinovų siūlymams.“ M. Mijailovič niekada nekalbėjo apie žmogžudystės motyvus, tačiau tvirtino, kad tai neturi nieko bendra su politika. Žudikas sakė buvęs išvargintas nemigos ir apsaigos nuo antidepresantų, kai išgirdo balsus, kurie jam liepė pulti

A. Lindh. Jei Apeliacinis teismas sutiks su sveikatos komisijos išvadomis, A. Lindh žudikas bus paguldytas į psichiatrijos ligoninę, kur bus gydomas, kol nebekels grėsmės visuomenei.

JAV

SAVANNAH, GA.

Atsižvelgdami į vis didėjančią besivystančių valstybių reikšmę turtingųjų Didžiojo aštuoneto (G-8) narių vadovai trečiadienį svarstė įvairias mintis dėl nuolatinių derybų su tokio- mis valstybėmis kaip Kinija ir Indija. Kanados premjeras Paul Martin sakė iškęs mintį, kad būtų galima rengti ir „didžiojo dvidešimtuko“, kurį sudarytų Aštuoneto priklausančios ir kitos svarbios valstybės, viršūnių susitikimus. Italijos premjeras Silvio Berlusconi sakė, kad G-8 vadovai galvoja apie galimybę Kiniją ir Indiją pakviesti į patį „aštuonetą“. Tuo tarpu Rusijos dalyvavimas šiuose pasitarimuose kai kam vis dar kelia abejonių. „Rusija yra labai didelė valstybė ir visada tokia bus, bet Nyderlandų BVP dalis vienam gyventojui yra tris kartus didesnė, Kinijos karinės struktūros svarbesnės, o Indijos gyventojų skaičius — didesnis“, redakcijos skytyje rašė „The Washington Post“.

Baigta žymėti Lietuvos ir Baltarusijos siena

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Užsienio reikalų ministro Antano Valionio nuomone, tiksliai sužymėta Lietuvos valstybės siena užtikrins artimesnį bendradarbiavimą, skatins saugų asmenų ir kapitalo judėjimą tarp valstybių bei padidins jų tarpusavio pasitikėjimą ir pagarbą.

Tai ministras sakė ketvirtadienį pristatydamas Lietuvoje dirbantiems Europos Sąjungos ambasadoriams Lietuvos ir Baltarusijos valstybės sienos Rai-gardo ruožą, kur visiškai užbaigtas jos žymėjimas.

Ketvirtadienį Lietuvos ir Baltarusijos atstovai pasirašė protokolą, įteisinantį pirmąją visiškai pagal keliamus reikalavimus sutvarkytą abiejų valstybių valstybės sienos atkarpą.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pranešimu, 19,3 km ruožas driekiasi Druskininkų savivaldybės ribose, nuo Raigardo iki Latežio. Šiame ruože stovi 55 Lietuvos valstybės sieną žymintys ženklai.

Lietuvos ir Baltarusijos sienos žymėjimo darbai prasidėjo 1997 metais. Visa valstybės sienos linija, kurią sudaro beveik

660 kilometrų, buvo padalinta į dvi apytikriai lygias atkarpas.

Vieną jų — nuo Lenkijos sienos iki taško, esančio šiaurinėje Dievonių kaimo, — žymėjo Lietuva, kitą — iki Latvijos sienos — Baltarusija.

Lietuvos pusėje yra paženklinyti visi 653 kilometrų valstybės sienos, įrengiant 5 metrų pločio pasienio juostą, pastatyti 1,845 pasienio ženklai.

Šiuo metu VSAT sprendžia, kur papildomai statyti apsauginės tvoros, kurios bus jungiamos su vaizdo stebėjimo įranga ir judesio davikliais.

Dingo Kalvarijos liberaldemokratų pirmininkas

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Kalvarijos policijos pareigūnai teigia neatmetantys tikimybės, kad nuo trečiadienio vakaro be žinios dingęs Liberaldemokratų partijos Kalvarijos skyriaus pirmininkas Algirdas Geležius gali būti pagrobtas.

Kaip sakė Kalvarijos policijos komisariato viršininkas Romualdas Kubilius, komisariatams dėl neteisėto laisvės atėmimo pradėjo ikiteisminį tyrimą.

Teismas nubaudė buvusį prezidentą

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teismas ketvirtadienį nubaudė nušalintą nuo prezidento pareigų Rolandą Pakšą, kuris neatsakė į bylos dėl „Mažeikių naftos“ privatizavimo aplinkybių nagrinėjimą.

R. Pakšui teismas skyrė 5 minimalaus gyvenimo lygį dydžio — 625 litų — baudą. R.

Švietimo ir mokslo ministro įsakymas supriešino studentus

Vilnius, birželio 10 d. (BNS) — Švietimo ir mokslo ministro Algirdo Monkevičiaus įsakymas dėl naujos studentų pažymėjimų išdavimo tvarkos supriešino dvi didžiausias Lietuvoje studentų organizacijas.

Lietuvos studentų atstovybių sąjunga (LSAS) ketvirtadienį išplatino pareiškimą, kad del įsigaliojusio A. Monkevičiaus įsakymo daugiau nei 170,000 Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų neteko Lietuvos studento pažymėjimo (LSP). Įsakymą „Dėl Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų pažymėjimų išdavimo tvarkos patvirtinimo“ A. Monkevičius pasirašė birželio 1 dieną.

Švietimo ir mokslo ministe-

rijos (ŠMM) atstovai tokius studentų teiginius paneigė.

„Visi pažymėjimai galioja ir galios iki 2005 mokslo metų pabaigos. Jokių tragedijų ir jokių nuostolių neturėtų būti“, sakė ŠMM sekretorius Saulius Vengris.

Pasak jo, naujuosius studentų pažymėjimus gaus pirmojo kurso studentai, o kitų kursų studentai galės pasikeisti pažymėjimus per ateinančius mokslo metus.

S. Vengris pripažino, kad ministro įsakymas „Dėl Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų pažymėjimų išdavimo tvarkos patvirtinimo“ buvo paruoštas „nežinant, kurį dalyką“. Šiuo metu ruošiami įsakymo

nieko nerado.

Apie vyro dingimą ketvirtadienį ryte policijai pranešė A. Geležiaus žmona. Moteris teigė, kad trečiadienį vakare jos vyras išvažiavo į žvejybą ir dingo. Dingusiojo žmona pareiškė, kad šeimai nebuvo sulaukusi jokių grąsinimų.

29-rių metų A. Geležius yra ir Kalvarijos savivaldybės tarybos narys. Policijos žiniomis, jis verčiasi prekyba automobiliais.

30 minimalaus gyvenimo lygį dydžio — 3,750 litų baudą.

Beje, 48-ąjį gimtadienį ketvirtadienį švenčiantis R. Pakšas nepasirodė iš Kuršėnų, jau ketą metų kovojanti su negailestinga liga ir neperan-danti vilties pasveikti; Sandra Budrytė iš Lazdijų, iš gaisro išgelbėjusi šešis savo broliukus ir sesutes; Renatas Jankauskas iš Ruklos, Jonavos rajono, pakuojęs gyvybę už bendrą klasesnį gyvenimą.

Metų pareigos apdovanojimą pelnė ugniagesiai gelbėtojai: šilutiškiai Evaldas Bilevičius ir Andrius Pavernikas, išgelbėję dvi skendusias Rusnės miestelio mokinukes. Metų atsidavimo nominacijos laureate tapo Raminta Rakauskaitė iš Ukmergės, nuo 11 metų auginanti penkis broliukus ir sesutes. Metų geradarius paskelbtas Regina ir Jurgis Ratnikai iš Kelmės rajono, savo šeimoje priėmę 15 netekusių tėvelių vaikų.

Metų kaimynų išrinkta Zita Daukintienė iš Telšių rajono, atsiėmusi konkurencinę kovą supriešino abi studentų organizacijas — LSS vertinimu, LSAS kaltinimai A. Monkevičiui dėl birželio 1-osios įsakymo — „tik negražūs žaidimai prieš konkursą dėl studento pažymėjimo teisės suteikimo“.

„Vieną iš pusių ši kova gąsdino, nes laimės tik vienas, o kitiems dings ir garbė, ir pinigai“, tarp studentų atsiradusių įtampą apibūdino S. Vengris.

Nutylėtoji gėda — grėsmė nacionaliniam saugumui

EDMUNDAS SIMANAITIS

Laikinoji Seimo komisija, tyrusi „Mažeikių naftos“ privatizavimo eigą, paskelbtose išvadose teigia, kad „bendrovė nebuvo privatizuota, o tiesiog atiduota „Williams International“, kad „sandoris buvo neapgalvotas, nepasvertas ir nenaudingas Lietuvai“. Premjeras A. Brazauskas kur kas griežtesnis — sandomi pavadina „gėdingiausią sutartimi“. Seimo valdanciosios daugumos teisinis spektaklis sinchronizuotas su rinkimų kampanija, begėdiškai manipuliuojant faktais ir nepaisant ekonomikos logikos. Ar tinka tokiu būdu remti socialdemokratų kandidatą į prezidentus?

Tačiau kodėl nutylima tikroji šios istorijos gėda? O jos šaknys giles. Kremliaus planas sutrypti gležną Lietuvos nepriklausomybę nebuvo išradinys. „Gintarinės ledi“ vyriausybės 1991 m. sausio 7 d. pakelia maisto produktų kainas. Trys tūkstantčiai įdinstvenininkų su grupe įsimažiusių ginkluotų Omono smogikų mėgina suvaldinti „pasipiktinusių liaudies sukilimą“ ir šturmuoja Parlamento rūmus. Juos nušluoja pašaukti pagalbon vilniečiai patriotai. Rusakalbis „nacionalinio gelbėjimo komiteto“ ruporas jau nieko apgauti negali. Žlunga ir kruvina sis smogikų šturmas sausio 13-ąją.

LKP CK sausio 17 d. paskelbia savo svarbiausią uždavinį: „Pagrindinė ideologinio darbo kryptimi laikyti Lietuvoje vykstančių politinių įvykių ištakų ir esmės respublikos gyventojams aiškinimą, respublikos Aukščiausiosios Tarybos su V. Landsbergiu priešakyje, kaip svarbiausio 1991 m. sausio 13 dienos tragiškų įvykių kaltininko, antiiaudinės politikos demaskavimą“.

Nepriklausomai nuo LKP fasadinį išskabų keitimo šis uždavinys liko nepakitęs iki mūsų dienų — už viską, kas „blogo Lietuvoje“ kaltinamas prof. V. Landsbergis ir konservatoriai.

Peikiamas sandomis iš tiesų buvo naudingas Lietuvai ir poli-

tiškai aiškiai orientuotas į Vakarų. Tai patvirtino prezidentas V. Adamkus, o Seimo narys A. Stasiškis vaizdžiai paaiškino: „Už Williams“ stovi Vašingtonas, o už „Lukoil“ — Maskva“.

Seimas 2002 m. gegužės 28 d. patvirtino „Nacionalinio saugumo strategiją“. Šiame teisės akte rašoma: „Vyriausybė privalo užtikrinti alternatyvius, nuo monopolinio tiekėjo nepriklausomus kuro ir žaliavų išgijimo šaltinius. Aprūpinimas energiniais ištekliais negali būti perduotas šalių, iš kurių šie ištekliai tiekiami, subjektų kontrolei. (...) Pernelyg didelė Lietuvos Respublikos priklausomybė nuo vienos šalies strateginių žaliavų bei energijos tiekimo ar užsienio kapitalo, atstovaujančio ekonomikai, kur laisvori rinka neuztikrinta ar nestabili, koncentracija kuriam nors ar keliuose ekonomikos sektoriuose, strategiškai svarbiuose nacionaliniam saugumui, yra potencialus pavojus ne tik ekonominei gerovei, bet ir šalies saugumui“.

Po „Williams“ pasitraukimo iš Lietuvos, Vyriausybės sprendimu „Mažeikių nafta“ patenka Rusijos bendrovei „Jukos“. Visiškai nepaisoma esminių nacionalinio saugumo strategijos nuostatų. Tokiu būdu, Lietuva, gaudama 90 proc. pirminės energijos (energijos šaltinių ir žaliavos) iš vienintelio tiekėjo, tampa pavojingai priklausoma nuo Rusijos, kuri savo imperinių tikslų ir slėpti nemėgina.

Ar toks sprendimas nėra gėdingas? Šalies piliečių renkamoji, lygiai taip pat skiriamoji valdžia, rūpinasi arba turėtų rūpintis svarbiausiu valstybės vidaus ir užsienio politikos tikslu — stiprinti nacionalinį saugumą ir šis tikslas neturėtų būti nei ginčijamas, nei keičiamas. Kaip atsilieps Lietuvai „Jukos“ bankrotas? Ar ir šiuo kartu bus imtasi teismo persekiojimo dabartinės Vyriausybės premjero ir ministrų už iš tikrųjų gėdingą sprendimą? Pavojus nacionaliniam saugumui akivaizdus.

ĮTEIKTI „LIETUVOS GARBĖS“ APDOVANOJIMAI

Garbingi ir garsūs Lietuvos žmonės — politikai, sportininkai, menininkai, televizijos žvaigždės, verslininkai, mados ir žiniasklaidos atstovai — pagerbė TV3 žinių projekto „Lietuvos garbė“ herojus — paprastus Lietuvos žmones, savo gražiais darbais, drąsiais poelgiais labiausiai prisidėjusius prie kitų žmonių laimės, svajonių išsipildymo ir džiaugsmo.

Šešiose ketlet mėnesių vykusio projekto nominacijose buvo apdovanota net dešimt „Lietuvos garbės“ herojų.

Metų drąsos vaiko titulą pelnė trys vaikai: Sandra Strazdauskaitė iš Kuršėnų, jau ketlet metų kovojanti su negailestinga liga ir neperan-danti vilties pasveikti; Sandra Budrytė iš Lazdijų, iš gaisro išgelbėjusi šešis savo broliukus ir sesutes; Renatas Jankauskas iš Ruklos, Jonavos rajono, pakuojęs gyvybę už bendrą klasesnį gyvenimą.

Metų pareigos apdovanojimą pelnė ugniagesiai gelbėtojai: šilutiškiai Evaldas Bilevičius ir Andrius Pavernikas, išgelbėję dvi skendusias Rusnės miestelio mokinukes. Metų atsidavimo nominacijos laureate tapo Raminta Rakauskaitė iš Ukmergės, nuo 11 metų auginanti penkis broliukus ir sesutes. Metų geradarius paskelbtas Regina ir Jurgis Ratnikai iš Kelmės rajono, savo šeimoje priėmę 15 netekusių tėvelių vaikų.

Metų kaimynų išrinkta Zita Daukintienė iš Telšių rajono, atsiėmusi konkurencinę kovą supriešino abi studentų organizacijas — LSS vertinimu, LSAS kaltinimai A. Monkevičiui dėl birželio 1-osios įsakymo — „tik negražūs žaidimai prieš konkursą dėl studento pažymėjimo teisės suteikimo“.

„Vieną iš pusių ši kova gąsdino, nes laimės tik vienas, o kitiems dings ir garbė, ir pinigai“, tarp studentų atsiradusių įtampą apibūdino S. Vengris.

DRAUGAS, 2004 m. birželio 11 d. penktadienis

5

A + A ONA LIŠKŪNIENĖ TALLAT-KELPŠAITĖ

Mirė 2004 m. birželio 8 d., sulaukusi 75 metų. Gyveno Čikagoje, Mt. Greenwood apylinkėje. Gimė Laukuvoje, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnūs Algis Liškūnas ir Vytautas Liškūnas su žmona Suzanne, anūka Melissa, Chris, Jon, Loren ir Emily; sesuo Mary Metzger, broliai Kazys Tallat-Kelpša su žmona Dana, Kostas Tallat-Kelpša su žmona Glenda ir Algis Tallat-Kelpša su žmona Milda bei jų šeimos.

A.a. Ona bus pašarvota penktadienį, birželio 11 d. nuo 4 v. p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvas įvyks šeštadienį, birželio 12 d. 9:30 v.r. Petkus-Lemont laidojimo namų koplyčioje, iš kur a.a. Ona bus palydėta į Pal. Jurgio Matulio misijos bažnyčia, kur 10 v.r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus artimuosius, gimes ir draugus dalyvauti laidojime.

Nuliūdę sūnūs Algis ir Vytautas bei artimieji

Laid. direkt. Donald M. Petkus, tel 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

A + A PETRAS RŪKAS

Mirė 2004 m. birželio 4 d. šv. Kryžiaus ligoninėje, sulaukęs 85 metų. Buvo gimęs Ignalinos apylinkėje, Amerikoje išgyveno 53 metus. Lietuvoje paliko giminę, bet Amerikoje artimų neturėjo. Mirė nesudaręs testamentą ar įgaliojimų. Laidoja Lietuvos dukterys.

Draugo fondo garbės nariui

A + A BRONIUI ANDRIUKAIČIUI

iškeliavus į amžinybę, gilią užuojautą reiškiamė žmonai DF garbės narei PETREI, dukrai ALDONAI, sūnams JONUI ir BRONIUI, jų šeimoms ir visiems artimiesiems.

Draugo fondas

Mielam

A + A JONUI NAVICKUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą žmonai DANGUOLEI, vaikams, visiems giminėms bei artimiesiems.

Magdalena Ulenienė
Saulė Kliortė
Rima ir Howard Frederickson
Vaiva ir Marco Boertje
Jonas ir Birgit Ulenai

Metų drąsaus vaiko titulą pelniusi Sandra Budrytė (kaireje) Lietuvos „Garbės apdovanojimų“ iškilmėse. Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotr.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ lietuvių Tėviškos parapija, 6641-45 South Troy St., Čikaga, šį šeštadienį, birželio 12 d. 12 v.p.p., sodelyje prie Marquette Parko, šalia bažnyčios, ruošia vakaronę tėvo dienai paminėti. Bus maistas, kurį ruoš parapijos vyrai ir gaivinantys gėrimai. Visi kviečiami dalyvauti. Ateikite su šeimomis ir draugais. Tel. pasiteiravimui 773-471-1599.

SPECIAL LIBRARIES Association (nuo 2004 m. pavadintas vien SLA) profesinio žurnalo „Informations Outlook“ 2004 m. birželio mėn. numerįje pasididinau Audronės Glosienės straipsnis apie Lietuvos spaudos atgavimo šventę, pavadintą „Lithuania Marks 100th Anniversary of Press Freedom“. Autorė, Lietuvos bibliotekinių sąjungos vicepirmininkė ir Vilniaus universiteto dėstytoja, vieno puslapio straipsnyje pateikia žinių apie Lietuvos gyventojus, valstybes ir knygų spausdinimo istoriją.

48-OJI LIETUVIŠKŲ STUDIJŲ savaitė, rengiama Lietuvių fronto bičiulių, šią vasarą bus Dainavoje rugpjūčio 22-29 d. Daugiau informacijos apie savaitės programą ir paskaitininkus bus paskelbta vėliau.

BIRŽELIO 13 D. 1 V.P.P. Jaunimo centro kavinėje (5600 S. Claremont Av., Čikagoje), „Pažinčių klubas“ kviečia į Antaninių šventę. Skambės linksma muzika, dainos, šokiai, loterija, veiks baras. Kviečiame visus, ne tik Antanus ir Antaninas, į šventę!

SOUTHWEST ORGANIZING Project kviečia į renginį penktadienį, birželio 18 d., nuo 6 v.v. iki 9 v.v. Čia bus proga pabendrauti bei palaikyti ir paremti darbą, atliekamą šios organizacijos, kurioje aktyviai dalyvauja Šv. M. Marijos Gimimo parapija. Bus įvairaus maisto, muzika, loterija. Vakaras vyks ta St. Mary, Star of the Sea, 6435 So. Kilbourn Ave. Daugiau informacijos tel. 773-471-8208.

BIRŽELIO 27 D., SEKMADIENI, rengiama Pasaulio lietuvių centro gegužinė. Ateikite pasilinksinti, skaniai pavalgyti, pasiklausyti smagios muzikos.

PRADEDANT BIRŽELIO MĖNESIU Lemonto Socialinių reikalų skyrius bus atidarytas tik vieną dieną per savaitę – penktadieniais. Liepos m. skyrius bus uždarytas.

PAL. ARKIVYSKUPO JURGIO Matulaučio skulptūra bus pašventinta birželio 13 d., Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, laike lietuviškų 9 v.r. šv. Mišių. Šventins naujai šiam Čikagos arkivyskupijos vikariatui pašventintą augalijos vysk. Thomas Paprocki. Skulptūrą sukūrė dail. Ramojus Mozoliuskas. Visa Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė yra kviečiama dalyvauti pamaldose ir pašventinime.

BIRŽELIO TREMTINIŲ minėjimas vyks birželio 13 d., sekmadienį Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje. 10:30 v.r. šv. Mišios ir programa parapijos salėje. Ruošia ALTO Čikagos skyrius. Antaninas, į šventę!

XII Tautinių šokių šventė

Šokių šventėje dalyvaus trys grupės iš Cleveland

Cleveland, vienas iš didesnių Amerikos miestų, pasižymi pasaulyje žinomu simfoniniu orkestru, turtingais meno ir istorijos muziejais, garsia medicinos klinika, ir įtakingais universitetais. Lietuviai Clevelande įsikūrę prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Nors jų skaičius visuomet buvo mažesnis negu, pavyzdžiui, Čikagos, Clevelando lietuviai stipriai puoselėjo lietuvių kultūrą Amerikoje, įsteigdami įvairius šokių ir dainos vienetus. Žinomiausi buvo „Čiurlonio“ ir „Grandinės“ ansambliai. Jų pasirodymai, pažymėti originalumu, profesionaliu bei meistriskumu programos išpildymu, nei karto neapvylo žiūrovų.

Turint tokią ilgą turiningą istoriją šokių ir muzikos srityje ateinančioje šokių šventėje iš Clevelando dalyvaus net trys šokių grupės: „Grandinėle“, „Šv. Kazimiero lituanistinės mokykla“ ir „Švyturys“. Lietuvių sceninių liaudies šokių ansamblis, „Grandinėle“, buvo įsteigtas Liudo Sagio 1953 metais. Jam vadovauja Aušrinė Majorovienė, talkininkaujant Mildai Chmieliauskaitei. „Švyturys“ – tai mokslo,

kultūros ir liuanistinio ugdymo tęsinys. „Švyturio“ vardo kursai gimnazistams, veikiantys prie „Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos“, buvo pradėti 1994 m. Ritos Klorienės ir Eglės Laniauskienės iniciatyva. Šiuo metu dvidešimt moksleivių, lankančių šiuos kursus ruošiasi ateinančiai šventei ir yra nesenai pasirodę tautybų festivalyje, kuris vyko Clevelando miesto Allen Theatre. Vyriausia grupės vadovė yra Aušrinė Širvinienė, kuri talkina Živilė Vaitkienė, Venta Civinskaitė ir Ričardas Širvinskas.

„Grandinės“, „Šv. Kazimiero mokyklos“ ir „Švyturio“ šokėjus bus galima pamatyti ateinančioje XII Lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri įvyks 2004 m. liepos 3 d., 2 val. p.p., Allstate Arena, Čikagos priemiestyje Rosemont. Pasimatysime!

Daugiau informacijos galima rasti tinklalapyje (www.javl.lv/ssvente04).

Šventės rengimo komitetas

Clevelando „Grandinėle“.

Lemonto apylinkėje

LEMONTO APYLINKĖS LB SOCIALINIO SK. PASIKEITIMAS

Lemonto apylinkės LB socialinio skyriaus vedėjas ir šio skyriaus įkūrėjas, Gediminas Kazėnas, nutarė pasitraukti iš šių pareigų. Jis nori daugiau praleisti laiko Lietuvoje, pailsėti, pavazinėti.

Gediminas Kazėnas socialinio skyriaus veiklą išplėtė ir puikiai jai vadovavo. Jis ruošė įvairias išvykas į istorines vietas, kiekvieną penktadienį buvo ruošiamos kultūrinės popietės, kurių metu buvo rodomi Lietuvos įvairių miestelių ir apylinkių filmai, organizavo išvykas į įvairius spektaklius, organizavo kelionę į Kanadą vykusią dainų šventę, kiekvieną rudens pasirūpino, kad Lemonto apylinkės LB nariai galėtų pasiskiepiuoti nuo gripo, socialinio sk. dėka į didesnius mūsų renginius buvo pasirūpinta autobusais. Į socialinį skyrių žmonės kreipiasi dėl vizų pratęsimo, dokumentų notarizavimo ir vertimų, bei kitais įvairiais reikalais. Socialinis skyrius yra padalinys Lemonto apylinkės LB valdybos, tad ir jis finansinai remiamas jos. Taip pat socialinis skyrius gauna finansinę paramą iš LF. Socialinis sk. nuomoja patalpas iš Lemonto PLC. Be vedėjo dar skyriuje dirba sekretorė Lilija Kizlaitienė ir šis skyrius dirba antardiniais ir penktadieniais. Už visas skyriaus atliekamas paslaugas nėra nustatyto mokesčio, o tik auka socialiniam skyriui.

Lemonto apylinkės socialinio skyriaus vadovavimą perėmė visiems gerai žinomas visuomenininkas Romualdas Kronas. Iš profesijos inžinierius, ejęs ir einantis įvairias pareigas lietuviškoje veikloje. Kelias kadencijas R. Kronas buvo LB Lemonto apylinkės pirmininkas, LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkas, Lietuvių kultūrinės draugijos „Aušra“ tarybos narys, PLC administratorius, PLC tarybos narys, LF revizijos komisijos narys, „Pasaulio lietuvių“ administracijos padėjėjas. Tiek jis, tiek ir jo žmona Baniūtė Kronienė yra gerai žinomi lietuviškoje visuomenėje, kurioje abu labai aktyviai dalyvauja. Tad neabejotina, kad Lemonto socialinio skyriaus veikla nesužlugos, o ir toliau plėtosis, nes pereina į patyrusio, energingo visuomenininko rankas.

Lemonto apylinkės LB valdyba reikią padėką Gediminui Kazėnui už ilgus, paaugotus metus socialinio skyriaus darbui, už jo nuoširdų bendravimą su visa valdyba, už jo meniskai paruoštus plakatų dėl kiekvieno valdybos renginio ir aktyvų dalyvavimą LB veikloje. Linkime jam gero poilsio, geros sveikatos ir ilgų metų.

Lemonto apylinkės LB valdyba

„Draugo“ knygynėlyje

Vil S. Vaitas, Sr. and Alfonsas Tamulynas

600-YEARS HISTORY OF A SEMOGITIAN NOBILE FAMILY

Vilniaus universiteto leidyklos spaustuve 2004 m. išspausdino istorinę knygą „600-years History of a Semogitian Nobile Family“.

Knygoje pasakojama apie vietovę Lietuvoje, vadinamą Semogitia bei jos gyventojus. Knygoje naudojami vietovių žemėlapių, istoriniai dokumentai, nuotraukos.

Kaina 24 dol. Norintieji įsigyti šią ar kitas knygas, skambinkite į „Draugo“ knygynėlį, tel. 773-585-9500.

Nemokami vasaros renginiai Čikagoje

Chicago Blues Festival – birželio 10-13 dienomis.

Taste of Chicago – birželio 25-liepos 4 dienomis.

Chicago Country Music Festival – birželio 26-27 dienomis.

Chicago Outdoor Film Festival – birželio 13-rugpjūčio 24 dienomis.

Chicago Venetian Night – liepos 31 d.

Chicago Air & Water Show – rugpjūčio 21-22 dienomis.

Viva! Chicago Latin Music Festival – rugpjūčio 28-29 dienomis.

Daugiau informacijos telefonu 312-744-3370. www.cityofchicago.org/specialevents

KINO FILMAI PRIE EŽERO

Šią vasarą daug kino filmų bus rodomi po atviru dangumi prie ežero. Vėsus ežero oras atgaivins po dienos karščių ir suteiks daug malonių pojūčių. Kino filmai rodomi nemokamai.

„Harry Potter and the Sorcerer's Stone“ – birželio 16 d. Museum of Science & Industry, 57th St. & Lake Shore Dr.

CHICAGO FOR FREE
Summer Events & Festivals

Music & More!
on stage, screen, water or in the air

For more information call 312-744-3370 or visit www.cityofchicago.org/specialevents

„Shrek“ liepos 23 d., Dearborn Park, 865 S. Park Ter.

„Shrek“ – liepos 28 d., Museum of Science & Industry, 57th St. & Lake Shore Dr.

„Radio“ – rugpjūčio 6 d., Clarendon Park Community Center, 4501 N. Clarendon Ave.

„Forest Gump“ – rugpjūčio 20 d., Loyola Park, 1230 W. Greenleaf Ave.

Grant Park Film Festival – liepos 13-rugpjūčio 24 d. (kiekvieną antradienio vakarą), 100 S. Lake Shore Dr.

„His Girl Friday“ – liepos 13 d.

„The Birds“ – liepos 20 d.

„Mr. Smith Goes to Washington“ – liepos 27 d.

„Guess Who's Coming to Dinner“ – rugpjūčio 3 d.

„Invasion of the Body Snatchers“ – rugpjūčio 10 d.

„Roman Holiday“ – rugpjūčio 17 d.

„Guys and Dolls“ – rugpjūčio 24 d.

SWEET HOME CHICAGO
BIG CITY BLUES 1946-1966

THROUGH JUNE 20

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

IŠ ARTI IR TOLI

LR AMBASADA VAŠINGTONTE

2622 16 St. NW, Washington D.C.

Tel. 202-234-5860, ext. 119;

fax: 202-328-0466; e-mail: jurgita@ltembassyus.org

Artūras Paulauskas

LAIKINIS LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS A. PAULASKAS DALYVAUS XII LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE ČIKAGOJE

Laikinis Lietuvos Respublikos prezidentas Artūras Paulauskas š.m. liepos 1-4 dienomis dalyvaus XII Lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje, IL.

Šokių šventės Amerikoje bei Kanadoje yra ruošiamos Amerikos ir Kanados lietuvių bendruomenių ir Tautinių šokių instituto vardu. 1957 m. buvo surengta pirmoji šokių šventė Čikagoje. Jos vyksta kas ketveri metai įvairiuose Amerikos ir Kanados miestuose.

Šiais metais ruošiamas ypatingai iškilmingas šokių šventės atidarymas Čikagos centre Daley Plaza, trečiadienį, birželio 30 d. Atidarymo metu bus iškilmingai pakelta LR vėliava, gros liaudies kapelos, vyks mugė. Šventės organizatoriai atidaryti šokių šventę pakvietė Lietuvos ambasadorių JAV Vygaudą Ušacką, Čikagos miesto merą Richard M. Daley, bei Lietuvos krepšininką, žaidusį NBA, Šarūną Marčiulionį.

Detalesnė informacija: Kęstutis Vaškelevičius Press and Public Affairs Tel. 202-234-5860 #121 kv@ltembassyus.org

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

DĖMESIO! DĖMESIO! Nesenai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

Simple
Kortelių skambinimui į Lietuvą nusipirskite „DRAUGO“!

ANYWHERE in the WORLD from LOCAL or TOLL FREE ACCESS